

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025682	Fraga do Eume	Pontedeume	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0171	Estrutura do mercado turístico	2021/2022	4	133	133

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	XOSE ANTÓN PERNAS SOTO
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O módulo MP0171 "Estrutura do mercado turístico" ven regulado polo Decreto 172/2010, do 23 de setembro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.

Este módulo profesional contén a formación necesaria para situar o alumnado no contexto do mercado do turismo, ao dotalo de coñecementos básicos da súa estrutura a nivel local, autonómico, estatal e internacional. Deste xeito, fáiselle comprender a importancia deste sector para o desenvolvemento económico dunha área determinada.

Este módulo abrangue aspectos como:

- Introducción o mundo do turismo
- Tipoloxías turísticas e a súa distribución espacial
- Principais características da oferta
- Elementos básicos da demanda
- Aplicación das novas tecnoloxías e dos programas informáticos de xestión da información
- Investigación do mercado turístico, xa que este é cambiante e precisa una constante actualización das tendencias da demanda e das ofertas
- Análise e características dos elementos básicos do mercado turístico
- Funcionamiento básico dos sectores e das empresas que configuran a oferta
- Caracterización e elementos que condicionan a demanda do mercado turístico

O CIFP Fraga do Eume forma parte da rede de Centros Integrados de Formación Profesional de Galicia. Ten implantado un Sistema de Xestión de Calidade.

Está situado no Concello de Pontedeume, municipio costeiro situado nas Rías Altas, entre as cidades da Coruña e Ferrol. Conta cun patrimonio histórico cultural de gran interese, destacando o seu casco histórico medieval ou o Torreón dos Andrade entre outros. Recibe multitude de visitantes cada ano, tanto nacionais como extranxeiros.

Os eventos turísticos conforman unha importante fonte de ingresos para a municipio, e dentro do Xeodestino Ferrolterra atópanse multitude de empresas de intermediación turística como axencias de viaxes, tanto emisoras como de receptivo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Contextualización do sector turístico	Definiremos os conceptos básicos do turismo e a súa evolución, efectos desta actividade, elementos e características do mercado turístico e tendencias actuais. Aplicación das novas tecnoloxías no sector. Identificación e caracterización de entidades públicas e privadas relacionadas co sector turístico.	22	16
2	Medición da importancia do fenómeno turístico	Identificaremos a importancia do fenómeno turístico a partir do estudo do turismo como actividade económica e as principais cifras da actividade turística.	17	13
3	Identificación das tipoloxías turísticas e das súas tendencias	Tipoloxías de turismo máis estendida no sector turístico: os tipos de turismo segundo as actividades que realizan os turistas.	22	16
4	Análise da oferta turística	Caracterizaremos os subsectores de aloxamento turístico, transporte e intermediación. Caracterizaremos os servizos de información e asistencia turísticas, restauración, organización de eventos, ocio e tempo libre e outros.	36	28
5	Caracterización da demanda turística	Caracterizaremos a demanda turística, identificaremos as tipoloxías de demanda e calcularemos a elasticidade en distintos supostos. Definiremos o concepto de estacionalidade identificando os seus efectos e proporemos distintas medidas ou accións de desestacionalización. Asemado, analizaremos a demanda turística internacional e nacional.	36	27

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Contextualización do sector turístico	22

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Contextualiza o sector turístico, a súa evolución histórica e a súa situación actual, e analiza as súas implicacións como actividade socioeconómica.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Definíronse os elementos básicos que caracterizan o sector turístico.
CA1.2 Analizouse a evolución do turismo.
CA1.3 Identificáronse e caracterizáronse as institucións públicas e privadas relacionadas co sector turístico.
CA1.5 Identificáronse os encontros estatais e internacionais en materia de turismo, e a súa importancia para o sector.
CA1.6 Recoñeceuse o uso das novas tecnoloxías no sector turístico e o seu impacto como elemento dinamizador.
CA1.7 Valorouse a importancia da profesionalidade no contorno da profesión turística.

4.1.e) Contidos

Contidos
Conceptos básicos do turismo: turismo, turista, visitante, excursionista, etc.
Evolución do turismo.
Principais eventos locais, autonómicos, estatais e internacionais en materia de turismo.
Entidades públicas e privadas de ámbito local, autonómico, estatal e internacional relacionadas co sector turístico.
Valoración das novas tecnoloxías como fontes de información e promoción turística.
Valoración da persoa profesional do turismo no ámbito da súa profesión.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Medición da importancia do fenómeno turístico	17

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Contextualiza o sector turístico, a súa evolución histórica e a súa situación actual, e analiza as súas implicacións como actividade socioeconómica.	NO
RA2 - Identifica as tipoloxías turísticas en relación coa demanda e a súa previsible evolución.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Definíronse os elementos básicos que caracterizan o sector turístico.
CA1.4 Valorouse a importancia da actividade turística respecto ao desenvolvemento económico e social do núcleo turístico.
CA2.6 Descríbense as vantaxes e os inconvenientes do desenvolvemento turístico dunha zona.
CA2.7 Valoráronse os factores que inflúen na demanda, a incidencia que se pode ter sobre eles e a súa distribución.

4.2.e) Contidos

Contidos
Valoración da actividade turística no desenvolvemento dun núcleo de poboación.
Impactos económicos, sociais, culturais e ambientais do turismo a nivel local, autonómico, estatal e internacional.
Factores que interveñen na demanda e incidencia que se pode exercer sobre eles.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Identificación das tipoloxías turísticas e das súas tendencias	22

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica as tipoloxías turísticas en relación coa demanda e a súa previsible evolución.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Definíronse as tipoloxías turísticas en relación coas súas características básicas.
CA2.2 Localizáronse as tipoloxías turísticas pola súa distribución xeográfica.
CA2.3 Relacionáronse os factores que inflúen na localización espacial segundo o tipo de turismo da zona.
CA2.4 Analizáronse as tendencias das tipoloxías turísticas estatais.
CA2.5 Analizáronse as tendencias das tipoloxías turísticas internacionais.

4.3.e) Contidos

Contidos
Modalidades do turismo.
Tipoloxías turísticas (sol e praia, cultural, deportivo, rural, de grandes eventos, etc.), e as súas características (factores que inflúen na súa localización espacial).
Localización xeográfica das principais tipoloxías turísticas.
Tendencias das tipoloxías turísticas estatais e internacionais.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Análise da oferta turística	36

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Analiza a oferta turística e caracteriza os seus principais compoñentes, así como as canles de intermediación e de distribución.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícase o mercado turístico e as súas características.
CA3.2 Defínense a oferta turística xunto cos seus elementos e a súa estrutura básica.
CA3.3 Caracterízanse as canles de intermediación turística, así como os novos sistemas de distribución.
CA3.4 Diferenciáronse as empresas de aloxamentos turísticos segundo a súa tipoloxía e as súas características básicas.
CA3.5 Identifícanse os medios de transporte de carácter turístico e os servizos ligados a eles.
CA3.6 Caracterízase a oferta complementaria.
CA3.7 Descríbense as peculiaridades do núcleo turístico.
CA3.8 Valórase a importancia do turismo na economía do núcleo turístico.

4.4.e) Contidos

Contidos
O mercado turístico e as súas características.
Oferta turística: elementos e estruturas.
Intermediación turística. Canles de distribución.
Empresas de aloxamentos turísticos.
Medios de transporte turísticos.
Oferta complementaria. Empresas de restauración turística. Servizos diversos.
Núcleo turístico: características. Recursos turísticos.
Importancia económica do turismo para o núcleo turístico.
A oferta turística en Galicia.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Caracterización da demanda turística	36

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Caracteriza a demanda turística en relación cos factores e os elementos que a motivan, así como as súas tendencias actuais.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Conceptualizáronse e determináronse os factores da demanda turística.
CA4.2 Clasificouse a clientela pola súa tipoloxía e a súa nacionalidade.
CA4.3 Descríbíronse os elementos externos que inflúen na elasticidade da demanda.
CA4.4 Caracterizáronse as principais motivacións da demanda turística.
CA4.5 Analizouse a metodoloxía de compra segundo o tipo de clientela.
CA4.6 Caracterizouse a estacionalización da demanda e as técnicas de desestacionalización.
CA4.7 Investigáronse as tendencias actuais da demanda, así como os mercados emerxentes.
CA4.8 Valorouse a importancia de coñecer a clientela como elemento dinamizador da demanda turística.

4.5.e) Contidos

Contidos
Demanda turística: definición e caracterización.
Factores que interveñen na súa determinación.
Elementos externos que inflúen na elasticidade da demanda turística
Clientela: tipoloxía, características e comportamentos de compra.
Motivacións da demanda turística.
Estacionalidade da demanda. Accións de desestacionalización.
Tendencias actuais da demanda turística.
Valoración da importancia de coñecer a clientela como elemento dinamizador da demanda.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Superará o módulo aquela alumna ou alumno que acade os contidos mínimos expresados en cada unidade didáctica expresados no punto 4.c.
Expóñense a continuación:

UD1

CA1.1. Definíronse os elementos básicos que caracterizan o sector turístico.

CA1.2. Analizouse a evolución do turismo.

CA1.3. Identificáronse e caracterizáronse as institucións públicas e privadas relacionadas co sector turístico.

CA1.4. Valorouse a importancia da actividade turística respecto ao desenvolvemento económico e social do núcleo turístico.

CA1.6. Recoñeceuse o uso das novas tecnoloxías no sector turístico e o seu impacto como elemento dinamizador

UD2

CA1.1 - Definíronse os elementos básicos que caracterizan o sector turístico.

CA1.4 - Valorouse a importancia da actividade turística respecto ao desenvolvemento económico e social do núcleo turístico.

CA2.6 - Describíronse as vantaxes e os inconvenientes do desenvolvemento turístico dunha zona.

UD3

CA2.1 - Definíronse as tipoloxías turísticas en relación coas súas características básicas.

CA2.2 - Localizáronse as tipoloxías turísticas pola súa distribución xeográfica.

CA2.4 - Analizáronse as tendencias das tipoloxías turísticas estatais.

UD4

CA3.1 - Identificouse o mercado turístico e as súas características.

CA3.2 - Definiuse a oferta turística xunto cos seus elementos e a súa estrutura básica.

CA3.3 - Caracterizáronse as canles de intermediación turística, así como os novos sistemas de distribución.

CA3.4 - Diferenciáronse as empresas de aloxamentos turísticos segundo a súa tipoloxía e as súas características básicas.

CA3.6 - Caracterizouse a oferta complementaria.

CA3.7 - Describíronse as peculiaridades do núcleo turístico.

UD5

CA4.1. Conceptualizáronse e determináronse os factores da demanda turística.

CA4.2. Clasificouse a clientela pola súa tipoloxía e a súa nacionalidade.

CA4.4. Caracterizáronse as principais motivacións da demanda turística.

CA4.5. Analizouse a metodoloxía de compra segundo o tipo de clientela.

CA4.7. Investigáronse as tendencias actuais da demanda, así como os mercados emerxentes.

CA4.8. Valorouse a importancia de coñecer a clientela como elemento dinamizador da demanda turística.

Con carácter xeral un alumno/a será quen de obter unha avaliación positiva na avaliación final do mes de xuño cando sexa capaz de realizar con autonomía e individualmente os resultados de aprendizaxe antes expostos.

Nas avaliacións ordinarias, cada unidade didáctica terá unha cualificación de 1 ao 10. A cualificación comporase da seguinte maneira:

1. Probas escritas, tipo test que poidan incluír preguntas con resposta única, resposta múltiple, de verdadeiro ou falso, de enlazar, de localización, probas de preguntas de desenvolvemento, supostos teóricos- prácticos, (A cualificación total deste apartado resultará da realización da media ponderada entre as probas realizadas en cada trimestre): 60%
2. Traballos individuais ou en grupo, así como presentacións orais cando corresponda, simulacións tipo role playing, gravacións de voz ou vídeo, deseño ou manexo de materiais, novas tecnoloxías, materiais de apoio, documentación específico e aplicación das habilidades comunicativas ou destrezas narrativas, descritivas e de capacidades de síntese.: 40%

Ao longo de todo o módulo levarase a cabo un proceso de avaliación continua e integral do alumno/a que proporcionará información sobre a marcha da aprendizaxe; este seguimento farase de xeito individualizado valorando tamén as relacións interpersoais e o traballo en grupo, segundo os criterios de avaliación contidos nas distintas unidades didácticas.

No caso de ter varias probas será a media aritmética das notas obtidas a que nos dará a cualificación final. Se o alumno/a non acada o 5 terá que recuperar

Se nalguna das avaliacións o profesor decide non incorporar algúns dos criterios de cualificación para obter a nota, a puntuación recaerá integramente nas probas realizadas.

O alumnado debe demostrar que supera o coñecemento dos CA mínimos para aprobar o módulo correspondente alcanzado para iso como mínimo a cualificación de 5. De non ter aprobadas todas as avaliacións os alumnos/as deberán recuperar aquelas que estean suspensas no período estipulado.

O alumnado que non supere a proba de recuperación de calquera das avaliacións en período ordinario deben examinarse de toda a materia, no seu caso nas probas extraordinarias ao efecto.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Para a recuperación das avaliacións non superadas durante o curso realizarase unha proba escrita . A proba terá preguntas a desenvolver e exercicios prácticos. A estrutura do exame terá actividades e cuestións moi semellantes ás plantexadas nesta programación e realizadas durante o curso polos demais compañeiros, de tal maneira que o alumnado debe demostrar que supera os mínimos esixibles para aprobar o módulo correspondente. Realizaranse no calendario establecido pola xefatura de estudos.

De non superar a proba de recuperación de calquera das avaliacións en período ordinario, deberá examinarse de toda a materia do módulo nas probas extraordinarias.

O alumnado que curse PD durante o curso poderá seguir entregando as actividades caso continúe asistindo á clase diariamente, de tal maneira que aínda que non poida ser avaliado lle serán tidas en conta no momento en que teña que realizar o exame escrito no calendario establecido pola xefatura de estudos.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Cando se perde o dereito a ser avaliado de xeito continuo, (Orde do 12 de xullo de 2011, DOG do 15 de xullo de 2011), o alumnado ten dereito a un proceso de avaliación extraordinario ao rematar o módulo, sempre antes da avaliación final do mes de xuño, debendo superar as seguintes probas:

- Probas escritas: unha parte tipo test e outra de preguntas a desenvolver. O alumnado será avaliado da totalidade da materia a través da proba escrita.

Caso continúen asistindo á clase permitiráselle a realización das mesmas probas que ao resto do alumnado durante curso, non tendo que ser cualificada, pero si servindo de referente do tipo de proba a realizar no final de curso. Tamén poderán seguir entregando as actividades caso

continúe asistindo á clase diariamente, de tal maneira que aínda que non sexa avaliado lle serán tidas en conta no momento en que teña que realizar o exame escrito no calendario establecido pola xefatura de estudos.

O alumnado que acceda ao segundo curso con este módulo suspenso realizará actividades de recuperación preparatorias para a proba escrita, debendo contactar co profesor a través do correo electrónico, de tal maneira que quede rexistro das tarefas realizadas. Tamén serán dados de alta na aula virtual coa fin de que podan consultar o material didáctico relacionado coas unidades didácticas. No caso dalgunhas partes poderán realizar traballos que minoren a carga coa que se presenten aos exames de recuperación, deberán envialos ao correo electrónico para que quede constancia.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O instrumento para o seguimento da programación será a propia plataforma de elaboración das programacións, onde serán recollidas as posibles desviacións que permitirán melloralas nos vindeiros cursos.

Para a avaliación da práctica docente, alén das preguntas que fai o departamento de calidade e das que xa facemos a diario ao alumnado sobre a comprensión do explicado en cada xornada, o alumnado disporá dun espazo na aula virtual no que poderá facer comentarios e suxestións por escrito, ademais de directamente na aula.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial permitirá coñecer todo o relacionado coa motivación do alumnado, o punto de partida co que se enfrenta ao proceso de ensinanza-aprendizaxe, e os coñecementos que ten sobre a materia que se vai impartir. Para a súa aplicación empregárase un cuestionario de avaliación inicial no que aparezan relacionados os resultados de aprendizaxe vencellados cos criterios de avaliación previamente explicados nos primeiros días de clase.

Neste trimestre tamén se prestará especial atención tanto a nivel individual como nas reunións co equipo docente ás diferentes casuísticas que podan xurdir entre o alumnado e que requiran un tratamento e orientación por parte do departamento de Información e Orientación profesional, alén das actuacións que se decidan no equipo de profesorado.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Realización de esquemas, resumos, exercicios prácticos, pequenos traballos de búsqueda de información realizados de forma individualizada.

De consideralo necesario trala pertinente reunión do equipo docente, consultarase co departamento de Información e Orientación profesional para contar coa súa axuda e decidir se procede realizar novos agrupamentos, repetir prácticas ou plantexar actividades diferenciadas que presenten outra orde de dificultades, tentando adaptar os instrumentos de avaliación ou outros axustes metodolóxicos que se adapten ás necesidades detectadas tal e como establece a lei.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

No proceso de ensinanza aprendizaxe están implícitos o traballo en grupo, a educación cívica, a igualdade de mulleres e homes e a educación para a convivencia. Estes conceptos así como o respecto aos compañeiros, profesorado, talleres e material de traballo, trabállanse a través de diferentes actividades ao longo de todo o curso.

Os temas transversais preséntanse como un conxunto de contidos que interactúan en todas as áreas do currículo escolar, e o seu

desenvolvemento afecta a súa globalidade xa que se refiren a problemas e preocupacións fundamentais da sociedade.

Entre os temas transversais que teñen unha presenza máis relevante nesta materia destacan a educación cívica, para a saúde, a paz, como consumidores, igualdade de xénero e ambiental. Preténdese a interiorización da importancia de estar dunha determinada maneira no mundo, cunha conciencia de que como persoas individuais non so debemos desenvolver cualidades de tipo técnico e profesional, senón tamén en relación ao que nos rodea.

A metodoloxía para tratar estes temas desenvolverase arredor de:

- Actividades de aula nos días mundiais máis destacados: 27 de setembro, día mundial do turismo; 25 de novembro, día internacional da eliminación da violencia contra a muller; 12 de marzo, día mundial de consumo responsable; 30 de xaneiro, día escolar da non violencia e a paz; 7 de abril, día mundial da saúde; e 5 de xuño día mundial do medio ambiente.

Suliñar que ademais prestarase atención aos seguintes puntos:

- Cando se empreguen imaxes e vídeos en aula serán escollidos sen o habitual sesgo de xénero, ao mesmo tempo que na fala procurarei empregar palabras globalizadoras, tipo alumnado, profesorado, etc.
- Cando o alumnado deba entregar tarefas con imaxes, tamén eles deberán facer este esforzo, de tal maneira que comecen a decatarse da importancia da consideración e preocupación por empregar imaxes e palabras que non impliquen unha sumisión ou falta de respecto de cara ao ambiente ou a outras persoas de diferentes culturas.

Outros aspectos:

-Educación cívica:

Requerirase do alumnado que asuma as correccións de xeito positivo participando no proceso de ensinanza- aprendizaxe involucrándose activamente e efectuando as tarefas con orde e método, tal e como se require nas empresas ao compartir en equipo moita documentación. Nas actividades complementarias pediráselles unha predisposición e colaboración para o correcto desenvolvemento das mesmas. Caso se observasen comportamentos non cívicos será comunicado á xefatura de estudos e plantexarase o non asistir a outras actividades, debendo nese caso permanecer en aula co profesorado de garda.

-Educación para a saúde

- Aplica as recomendacións no plano da ergonomía e a súa relación coa saúde lumbar sentándose correctamente na clase.
- Axuda no mantemento da renovación do aire do espazo de aula: distribuiranse funcións tanto de apertura de xanelas como do peche delas de cara á unha mellor calidade do osíxeno da clase.

-Educación para a paz

- Apreciar a linguaxe da actividade turística como medio de expresión e comunicación entre comunidades diversas.
- Amosar unha actitude flexible e aberta ante as opinións dos demais no desenvolvemento do traballo en equipo no momento de resolver un problema.

-Educación do consumidor

- Aprender a conservar os equipos de aula como medida de control e do alongamento da vida dos produtos.
- Apreciar o desenvolvemento sostible mediante a reciclaxe de materiais, a impresión dos documentos que sexan imprescindibles, o aforro en enerxía, etc.

-Educación non sexista

- Interesarse por coñecer, respectar e valorar a opinión dos compañeiros, independentemente do seu sexo e da súa aparencia.
- Colaborar con tódolas persoas, independentemente do seu sexo ou condición.
- Amosar unha actitude crítica ante situacións nas que a produza calquera tipo de discriminación por razón do sexo.

-Educación ambiental

- Descubrir, apreciar e valorar a importancia da natureza e do medio, e colaborar na súa conservación mediante accións de reciclaxe e de consumo racional.
- Contribuír desde a aula co concepto de sustentabilidade: pequenas accións suman e aportan.

Educación TIC

- As actividades propostas tentarán empregar aplicacións informáticas, Apps e ferramentas TIC que contribúan a mellorar as competencias técnicas do alumnado, sempre que os criterios de avaliación e transversais que se estean a traballar o permitan.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Dentro das actividades complementarias encádranse aquelas que se producen como resultado de eventos especiais que se podan organizar no centro, alén doutras dentro ou fóra do centro como resultado da colaboración do CIFP con outras institucións ou organismos:

- Conferencias e charlas especializadas.
- Visita a empresas turísticas.
- Visita a feiras e congresos.
- Colaboracións con empresas e institucións do sector turístico.

Non se detallan unha a unha por estar xa recollidas no documento que se aporta anualmente á xefatura departamental. Ademais destas poderán ser realizadas outras que ou ben chegan como proposta ao centro polo correo electrónico, ou ben como froito doutras colaboracións.

10.Outros apartados

10.1) Aspectos básicos da programación

Información ao alumnado sobre aspectos básicos da programación:

O profesor do módulo informará ao alumnado matriculado durante a primeira semana do curso escolar dos seguintes aspectos xerais da programación didáctica:

1. Distribución das unidades didácticas e temporalización aproximada.
2. Criterios xerais de cualificación e normas básicas.
3. Proceso de recuperación, de selo caso.
4. Actividades previstas durante o curso escolar.

Unha copia da programación (versión alumnado), xerada pola aplicación informática, quedará na aula virtual do módulo.

Esta comunicación realizarase verbalmente, expoñéndoa na aula con todo o grupo. Unha vez finalizada a exposición o alumnado presente asinará a folla de rexistro facilitada pola profesora. Esta folla quedará arquivada pola xefatura do departamento.

10.2) Alerta sanitaria

Debido á situación de alerta sanitaria causada polo COVID-19, esta programación poderá verse afectada por aquelas medidas que deban ser adoptadas seguindo as instrucións das autoridades educativas e/ou sanitarias.

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025682	Fraga do Eume	Pontedeume	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0173	Márketing turístico	2021/2022	5	160	160

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA PILAR LÓPEZ PAREDES, NOELIA SÁNCHEZ SÁNCHEZ (Subst.)
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Seguindo o Decreto 172/2010, do 23 de setembro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos, este módulo de Marketing Turístico pretende que o alumnado adquira os coñecementos e habilidades necesarias para:

- Detectar oportunidades de negocio e novos mercados, e aplicar métodos innovadores, analizando as alternativas de investimento e financiamento ligadas a eles.
- Analizar o mercado e comercializar o produto base propio do aloxamento, así como os servizos e os produtos complementarios, xestionando as reservas con criterios de eficiencia empresarial.
- Supervisar a correcta atención á clientela, o servizo posventa e a xestión de queixas e reclamacións, para lograr a súa satisfacción.
- Analizar o mercado turístico para coñecer as necesidades dos consumidores, as estratexias dos competidores e a evolución do sector, con obxecto de encontrar oportunidades de negocio.
- Propor a implantación de sistemas de xestión innovadores, adecuando e empregando as tecnoloxías da información e da comunicación.
- Propor accións de promoción e comercialización dos aloxamentos turísticos con vista ao seu lanzamento ou consolidación, fixando os prezos adecuados.
- Programar e ofertar servizos para congresos e outros eventos, que se adecúen ás expectativas e necesidades dos clientes.
- Realizar un plan de marketing sinxelo dun establecemento ou destino turístico

Este profesional exerce a súa actividade no sector turístico, entendido este no seu sentido máis amplo, o que inclúe calquera tipo de eventos, terminais de viaxeiros e empresas de transporte, ademais das áreas turísticas tradicionais, como destinos e puntos de información, entre outros. Ademais, está capacitado para a creación e a implantación de plans e actividades de desenvolvemento locais, en relación co mesmo sector. Trátase de persoal traballador por conta allea ou por conta propia, incluíndo a posibilidade de ocupar postos na Administración ou en entes de características similares (consorcios, padroados, etc.).

As ocupacións e os postos de traballo máis salientables son os seguintes:

Guía local.

Guía acompañante.

Guía en lugares onde se localicen bens de interese cultural.

Informador/ora turístico/a.

Xefe/a de oficinas de información.

Promotor/ora turístico/a.

Técnico/a de empresa de consultoría turística.

Axente de desenvolvemento turístico local.

Asistente en medios de transporte terrestre ou marítimo.

Asistente en terminais (estacións, portos e aeroportos).

Encargado/a de facturación en terminais de transporte.

Asistente en feiras, congresos e convencións.

Encargado/a de servizos en eventos.

O turístico é un sector fundamental e puxante na economía española, cun crecemento constante, que proporciona emprego a máis de dous millóns e medio de persoas. Son precisamente as actividades relacionadas co transporte e as viaxes, así como outras actividades turísticas (que abranguen as actividades deportivas, culturais e de información), algunhas das que rexistran maiores crecementos no relativo ao persoal contratado e ao desenvolvemento de ocupacións relacionadas.

España pasou de ser un destino vacacional tradicional (área na que xorden numerosos competidores, como o resto de países mediterráneos), a ser un destacado destino de feiras, congresos e convencións a nivel mundial. Neste subsector, chamado xenericamente de eventos, o valor

engadido das actividades é maior que no turismo en xeral, como tamén o é a exigencia de profesionais cualificados e con grande capacidade de innovación, coordinación de tarefas e orientación á calidade. Unha das exigencias nestas tarefas é a demanda de guías con capacidade de comunicación en múltiples contextos, e cun coñecemento profundo dos lugares onde traballan.

Polo que se refire ao transporte, xurdiu unha multitude de servizos complementarios derivados do grande investimento e da mellora das infraestruturas das terminais de estacións de ferrocarril, portos e aeroportos. Nestes servizos potencianse de xeito notable ocupacións relacionadas coa atención a persoas pasaxeiros, para o que se precisan profesionais polivalentes e con formación adecuada en áreas de asistencia, idiomas, etc. Cómpre facer notar que, ata o de agora, estes traballos non contaban con formación oficial específica.

Tamén, cómpre sinalar que outra nova área de expansión do sector é o desenvolvemento local con base no turismo. Esta actividade está a servir de motor económico para moitas zonas de España e implica multitude de tarefas relacionadas coa planificación e a dinamización de contornos a partir de recursos naturais e socioculturais desas zonas. Para isto, precísanse profesionais con coñecementos específicos para localizar, coordinar e mobilizar medios de moi diversa índole.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Introdución ao márketing turístico. Investigación de mercados. Análise DAFO e CAME	Visión xeral do módulo. Introducción ao marketing no sector turístico, conceptos básicos a aplicar e relación do marketing co sector da hostalería e turismo en xeral Técnicas de investigación. Estudo de situación	25	15
2	Segmentación de mercados	Conceptualización da necesidade de segmentación no sector turístico, requisitos e variables a aplicar na segmentación do mercado	25	15
3	Identificación do márketing mix e os seus elementos	Introdución ao márketing mix e caracterización dos elementos básicos no mix de marketing. Concepto e políticas de produto, prezo, comercialización e promoción. As 6 ps	35	25
4	Novas tecnoloxías aplicadas ao marketing turístico. Marketing dixital	Aplicación das novas tecnoloxías no marketing turístico. Plan de marketing dixital	25	15
5	Caracterización do Plan de Marketing	Análise dos elementos, obxectivos e finalidades do plan de marketing dun plan de marketing turístico. Concepto e políticas de marca e identidade en aloxamentos.	30	20
6	O proceso de decisión de compra. o consumerismo	Caracterización das necesidades e motivacións da poboación consumidora Análise do fenómeno do consumerismo e aplicación da regulación en materia de consumo	20	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Introdución ao márketing turístico. Investigación de mercados. Análise DAFO e CAME	25

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Caracteriza o márketing turístico e recoñece os seus elementos básicos.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Analízase o concepto do márketing e os seus elementos fundamentais.
CA1.2 Diferenciáronse as etapas e a evolución do márketing.
CA1.3 Valorouse a importancia dos instrumentos do márketing.
CA1.4 Definíronse os factores e os criterios eficaces para orientar o márketing cara ás persoas consumidoras.
CA1.5 Analizáronse as tendencias do márketing en turismo.
CA1.6 Xustificouse a importancia do márketing no sector turístico.
CA1.7 Diferenciáronse as peculiaridades do márketing de servizos en xeral das propias do márketing turístico.
CA1.8 Descríbense os conceptos, as definicións e os instrumentos básicos do márketing turístico.
CA1.8.1 Descríbiuse e analizouse o marketing estratéxico
CA1.8.2 Descríbiuse a investigación de mercados
CA1.8.3 Analízase o mercado turístico
CA1.8.4 Entendeuse a importancia do DAFO e do CAME como instrumento básico de análise no marketing turístico
CA1.9 Comparáronse as estruturas e os enfoques de dirección de márketing.
CA1.10 Identificouse a necesidade de márketing na función comercial da empresa turística.

4.1.e) Contidos

Contidos
Márketing: conceptos e terminoloxía básica.
O futuro do márketing.
O DAFO e O CAME
Márketing turístico versus márketing de servizos.

Contidos

Relación do márketing turístico co sector da hostalaría e o turismo.

Características dos produtos e dos servizos turísticos.

Evolución da función do márketing: orientación cara á poboación consumidora.

A investigación de mercados

O marketing social

A análise DAFO

Enfoque da dirección do márketing.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Segmentación de mercados	25

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Interpreta a segmentación do mercado e o posicionamento do produto ou do servizo, e recoñece datos cuantitativos e cualitativos.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Conceptualizouse e clasificouse a segmentación de mercado.
CA2.2 Analizáronse as variables de segmentación máis utilizadas en turismo.
CA2.3 Definíronse os requisitos para que a segmentación sexa efectiva.
CA2.4 Recoñeceuse a importancia da segmentación para o deseño da estratexia comercial das empresas turísticas.
CA2.5 Identifícaronse e valoráronse os segmentos de mercado e o seu atractivo en función do produto ou do servizo.
CA2.6 Definíronse as estratexias de cobertura de segmentos de mercado.
CA2.7 Identificouse o posicionamento do produto no mercado.
CA2.8 Valoráronse os instrumentos comerciais e a súa compatibilidade cos segmentos de mercado.

4.2.e) Contidos

Contidos
Concepto da segmentación e a súa utilidade.
Requisitos para que a segmentación sexa efectiva.
Variables de segmentación máis utilizadas en turismo.
Aplicación da segmentación ao deseño da estratexia comercial das empresas turísticas.
Tipos de estratexias de cobertura do mercado.
Posicionamento no mercado: conceptos, estratexias e métodos.
Mapas perceptuais.
Instrumentos comerciais e compatibilidade dos segmentos.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Identificación do márketing mix e os seus elementos	35

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Identifica os elementos do márketing mix e recoñece a súa aplicación no sector turístico.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Identifícanse os elementos do márketing mix.
CA3.1.1 As 6 p
CA3.1.2 As persoas
CA3.1.3 A personalización
CA3.2 Identifícanse as etapas do ciclo de vida dun produto e a súa relación coa toma de decisións estratéxicas.
CA3.3 Analízanse os elementos e os niveis do produto, así como a aplicación dun sistema de servución.
CA3.4 Caracterízanse as políticas de marcas no sector turístico e valorouse a importancia de diferenciar o produto.
CA3.5 Valorouse a importancia do prezo e os seus condicionantes como instrumento comercial nas empresas turísticas.
CA3.6 Calculáronse os prezos mediante a fixación de métodos de prezos idóneos para o sector turístico.
CA3.7 Identifícanse as canles de distribución e de comercialización directa e indirecta no sector turístico.
CA3.8 Recoñeceuse a importancia dos sistemas de distribución global e o seu impacto na industria turística.
CA3.9 Recoñeceuse a importancia da publicidade, das relacións públicas, da promoción de vendas e do merchandising no sector turístico.
CA3.10 Valorouse a función das feiras turísticas e doutros encontros profesionais como instrumentos de márketing, e estableceuse a diferenza con outras estratexias promocionais.

4.3.e) Contidos

Contidos
Produto, prezo, distribución, promoción e comercialización. Outras variables para ter en conta. Definicións básicas.
Métodos de fixación de prezos.
Promoción turística no mix promocional: Publicidade. Relacións públicas. Promocións de vendas e merchandising: a súa importancia no sector turístico.
Materiais de promoción: etapas de elaboración e función nas empresas turísticas.
Feiras de turismo, work shops, fam-trips, fam-press, etc.
A comercialización do produto

Contidos

O marketing interno

A personalización

Aplicación e estratexias.

Produto ou servizo: niveis e elementos.

Servución.

Ciclo de vida do produto e dos destinos turísticos.

Desenvolvemento e lanzamento dos novos produtos turísticos.

Políticas de marcas no sector turístico.

Políticas de prezo no turismo.

Importancia destes elementos como instrumento comercial. Condicionantes.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Novas tecnoloxías aplicadas ao marketing turístico. Marketing dixital.	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Aplica as novas tecnoloxías no márketing turístico e analiza as súas aplicacións e as súas oportunidades no desenvolvemento de políticas do devandito márketing.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Caracterizáronse as novas tecnoloxías e o seu uso.
CA4.2 Identificáronse as aplicacións das novas tecnoloxías en márketing.
CA4.3 Valorouse o uso de internet para comercializar produtos e servizos turísticos.
CA4.4 Utilizáronse as aplicacións ofimáticas de bases de datos.
CA4.5 Valorouse a importancia da lexislación sobre a protección de datos.
CA4.6 Recoñeceu a aplicación dunha base de datos para a investigación comercial e para crear unha vantaxe competitiva.
CA4.7 Determináronse os factores que inflúen no márketing directo.
CA4.8 Establecéronse as pautas para o desenvolvemento dunha estratexia de márketing directo combinado.
CA4.8.1 Valoráronse as tendencias actuais no marketing dixital

4.4.e) Contidos

Contidos
Márketing directo en turismo e novas tecnoloxías: concepto, evolución, elementos e principios.
Márketing en internet.
Bases de datos.
Obxectivos xerais do desenvolvemento dunha base de datos de márketing.
Lexislación sobre a protección de datos.
Márketing directo.
Materiais de soporte e de desenvolvemento de políticas de márketing directo.
Márketing directo e a súa expansión.
Tendencias no marketing dixital. O marketing de contidos

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Caracterización do Plan de Marketing	30

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Caracteriza o plan de márketing en relación cos tipos de empresa e cos produtos ou servizos.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Conceptualizouse a planificación comercial estratéxica nas empresas turísticas.
CA5.2 Descríronse os elementos básicos que conforman o plan de márketing.
CA5.3 Valorouse a importancia dun plan de márketing nunha empresa turística.
CA5.4 Realizouse a análise doutros plans empresariais e institucionais relacionados co plan de márketing.
CA5.5 Identificáronse os principais factores do contorno con incidencia no plan de márketing.
CA5.6 Analizouse a competencia e o potencial de mercado.
CA5.7 Realizouse o plan de acción, coas súas estratexias e as súas tácticas.
CA5.8 Definíronse os recursos necesarios para establecer as estratexias propostas e para a consecución dos obxectivos do plan de márketing.
CA5.9 Realizouse o control de cumprimento e calidade do plan de márketing coas técnicas adquiridas.
CA5.10 Realizouse a presentación do plan de márketing coas pautas establecidas e ante os responsables implicados.
CA5.11 Valoráronse as implicacións ambientais da posta en práctica dun plan de márketing proposto.

4.5.e) Contidos

Contidos
Plan de márketing: elementos e finalidade.
Auditoría ambiental do plan.
Relacións con outros ámbitos da empresa e das institucións.
Análise e previsións sobre os factores do contorno.
Segmentación e público obxectivo.
Plans de acción: estratexias e tácticas.
Obxectivos e cotas de vendas.
Recursos necesarios para apoiar as estratexias e alcanzar os obxectivos.
Seguimento e control do márketing.

Contidos
Presentación e promoción do plan.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	O proceso de decisión de compra. o consumerismo	20

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Recoñece o proceso de decisión de compra das persoas consumidoras e analiza as súas motivacións e as súas necesidades.	SI
RA7 - Caracteriza os criterios do movemento de defensa dos dereitos da poboación consumidora (consumerismo) en relación coa sociedade, co márketing e coa ética.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícanse as necesidades e as motivacións da poboación consumidora de produtos e servizos turísticos.
CA6.2 Identifícanse as fases do proceso de decisión de compra nas persoas.
CA6.3 Caracterizáronse os axentes implicados no proceso de decisión de compra.
CA6.4 Analízase o impacto psicosocial do márketing, da publicidade e das relacións públicas, e a súa incidencia no proceso de compra.
CA6.5 Caracterizáronse os puntos clave no proceso de poscompra e as oportunidades de fidelización.
CA6.6 Descríbense e valoráronse a percepción e a satisfacción das persoas consumidoras mediante os procesos de control de calidade.
CA7.1 Caracterizáronse as peculiaridades das economías de mercado e as súas críticas.
CA7.2 Identifícase a orixe do consumerismo e a súa evolución en España.
CA7.3 Realizáronse estudos para analizar a reacción das empresas ante esta situación.
CA7.4 Determinouse a resposta das empresas e da sociedade, e establecéronse uns principios éticos.
CA7.5 Identifícase a normativa que protexe a poboación consumidora en Galicia, en España e na Unión Europea.
CA7.6 Analizáronse os dereitos e os deberes das persoas consumidoras.

4.6.e) Contidos

Contidos
Necesidades e motivacións da poboación consumidora.
Fases do proceso de decisión.
Poscompra e fidelización.
Tendencias do consumo en Galicia e en España.
Nova poboación consumidora no sector turístico.
Benestar e tendencias da calidade de vida no consumo.

Contidos

Ferramentas de control da calidade e da satisfacción da clientela: posta en práctica en empresas do sector turístico.

Descrición e análise de sistemas e conceptos básicos.

Consumerismo: descrición, concepto e características.

Evolución en Europa, en España e máis concretamente en Galicia.

Reacción da empresa e a súa resposta.

Normativa que regula os dereitos da poboación consumidora en Galicia, en España e na Unión Europea: lexislación xenérica e específica.

Dereitos e deberes das persoas consumidoras.

Reclamacións en materia de consumo.

5.1 Peso dos procedementos e instrumentos de avaliación dos CA na cualificación

Procedementos e instrumentos de avaliación		UD1	UD2	UD3	UD4	UD5	UD6	Total
		15 %	15 %	25 %	15 %	20 %	10 %	100,00 %
Proba de coñecementos		50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50,00 %
	Proba escrita + modelo de solución	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50,00 %
Proba de produción		35 %	30 %	25 %	25 %	50 %	0 %	29,75 %
	Táboa de indicadores para produtos	35 %	30 %	25 %	25 %	50 %	0 %	29,75 %
Proba de desempeño		0 %	20 %	10 %	0 %	0 %	50 %	10,50 %
	Táboa de indicadores de observación	0 %	20 %	10 %	0 %	0 %	50 %	10,50 %
Outros		15 %	0 %	15 %	25 %	0 %	0 %	9,75 %
	Táboa de indicadores para produtos	15 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2,25 %
	Táboa de indicadores de observación	0 %	0 %	15 %	25 %	0 %	0 %	7,50 %

Todas as probas		UD1	UD2	UD3	UD4	UD5	UD6	Total
		15 %	15 %	25 %	15 %	20 %	10 %	100,00 %
Proba escrita + modelo de solución		50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50,00 %
Táboa de indicadores para produtos		50 %	30 %	25 %	25 %	50 %	0 %	32,00 %
Táboa de indicadores de observación		0 %	20 %	25 %	25 %	0 %	50 %	18,00 %

Todas as probas		RA1	RA2	RA3	RA4	RA5	RA6	RA7	Total
		15,00 %	15,00 %	25,00 %	15,00 %	20,00 %	4,00 %	6,00 %	100,00 %
Proba escrita + modelo de solución		50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %	50,00 %	75,00 %	33,33 %	50,00 %
Táboa de indicadores para produtos		50,00 %	30,00 %	25,00 %	25,00 %	50,00 %	0,00 %	0,00 %	32,00 %
Táboa de indicadores de observación		0,00 %	20,00 %	25,00 %	25,00 %	0,00 %	25,00 %	66,67 %	18,00 %

5.2 Niveis de logro mínimo dos CA (mínimo esixible)

Craterios ou subcriterios de avaliación	Nivel de logro do mínimo esixible
UD 1. Introducción ao márketing turístico. Investigación de mercados. Análise DAFO e CAME	
CA 1.1 Analízase o concepto do márketing e os seus elementos fundamentais.	Coñecer os elementos do marketing operativo
CA 1.2 Diferenciáronse as etapas e a evolución do márketing.	Recoñecer unha etapa na evolución do marketing
CA 1.3 Valorouse a importancia dos instrumentos do márketing.	Entregar a proba cuberta en prazo
CA 1.4 Definíronse os factores e os criterios eficaces para orientar o márketing cara ás persoas consumidoras.	Definir un criterio eficaz
CA 1.5 Analizáronse as tendencias do márketing en turismo.	Recoñecer algunha tendencia
CA 1.6 Xustificouse a importancia do márketing no sector turístico.	Xustificar a importancia do marketing no sector
CA 1.7 Diferenciáronse as peculiaridades do márketing de servizos en xeral das propias do márketing turístico.	Marcar unha diferenza entre produto e servizo
CA 1.8 Descríronse os conceptos, as definicións e os instrumentos básicos do márketing turístico.	
CA 1.8.1 Descríbiuse e analizouse o marketing estratéxico	Diferenciar marketing estratéxico e operativo
CA 1.8.2 Descríbiuse a investigación de mercados	Describir en que consiste a investigación de mercados
CA 1.8.3 Analízase o mercado turístico	Entregar as tarefas en prazo

Critérios ou subcriterios de avaliación	Nivel de logro do mínimo esixible
CA 1.8.4 Entendeuse a importancia do DAFO e do CAME como instrumento básico de análise no marketing turístico	Entregar as tarefas en prazo
CA 1.9 Comparáronse as estruturas e os enfoques de dirección de márketing.	Recoñecer o enfoque de marketing social
CA 1.10 Identificouse a necesidade de márketing na función comercial da empresa turística.	Entregar a proba cuberta en prazo
UD 2. Segmentación de mercados	
CA 2.1 Conceptualizouse e clasificouse a segmentación de mercado.	Coñecer o concepto de segmentación
CA 2.2 Analizáronse as variables de segmentación máis utilizadas en turismo.	Segmentar un mercado a partir dunha variable
CA 2.3 Definíronse os requisitos para que a segmentación sexa efectiva.	Definir dous requisitos para a efectividade da segmentación
CA 2.4 Recoñeceuse a importancia da segmentación para o deseño da estratexia comercial das empresas turísticas.	Entregar a proba cuberta en prazo
CA 2.5 Identificáronse e valoráronse os segmentos de mercado e o seu atractivo en función do produto ou do servizo.	Entregar a proba cuberta en prazo
CA 2.6 Definíronse as estratexias de cobertura de segmentos de mercado.	Entregar a proba cuberta en prazo
CA 2.7 Identificouse o posicionamento do produto no mercado.	Participar activamente na proba
CA 2.8 Valoráronse os instrumentos comerciais e a súa compatibilidade cos segmentos de mercado.	Participar activamente na proba
UD 3. Identificación do márketing mix e os seus elementos	
CA 3.1 Identificáronse os elementos do márketing mix.	
CA 3.1.1 As 6 p	Recoñecer as 4ps
CA 3.1.2 As persoas	Identificar o valor do persoal na venda de servizos
CA 3.1.3 A personalización	Valorar un atributo da identidade corporativa dunha organización
CA 3.2 Identificáronse as etapas do ciclo de vida dun produto e a súa relación coa toma de decisións estratéxicas.	Participar activamente na proba
CA 3.3 Analizáronse os elementos e os niveis do produto, así como a aplicación dun sistema de servución.	Definir correctamente servucción
CA 3.4 Caracterizáronse as políticas de marcas no sector turístico e valorouse a importancia de diferenciar o produto.	Recoñecer a diferenciación e innovación
CA 3.5 Valorouse a importancia do prezo e os seus condicionantes como instrumento comercial nas empresas turísticas.	Definir o prezo como variable do mix de mercadotecnia
CA 3.6 Calculáronse os prezos mediante a fixación de métodos de prezos idóneos para o sector turístico.	Realizar a proba e entregala cuberta en prazo
CA 3.7 Identificáronse as canles de distribución e de comercialización directa e indirecta no sector turístico.	Realizar a proba e entregala cuberta en prazo
CA 3.8 Recoñeceuse a importancia dos sistemas de distribución global e o seu impacto na industria turística.	Saber identificar que é un GDS
CA 3.9 Recoñeceuse a importancia da publicidade, das relacións públicas, da promoción de vendas e do merchandising no sector turístico.	Establecer e relacionar elementos da comunicación turística nun exemplo dado
CA 3.10 Valorouse a función das feiras turísticas e doutros encontros profesionais como instrumentos de márketing, e estableceuse a diferenza con outras estratexias promocionais.	Establecer 3 feiras turísticas correctamente
UD 4. Novas tecnoloxías aplicadas ao marketing turístico. Marketing dixital.	
CA 4.1 Caracterizáronse as novas tecnoloxías e o seu uso.	Realizar a investigación e facer unha valoración subxectiva
CA 4.2 Identificáronse as aplicacións das novas tecnoloxías en márketing.	Realizar a investigación e facer unha valoración subxectiva
CA 4.3 Valorouse o uso de internet para comercializar produtos e servizos turísticos.	Realizar a investigación e facer unha valoración subxectiva
CA 4.4 Utilizáronse as aplicacións ofimáticas de bases de datos.	Manexo das aplicacións informáticas suxeridas
CA 4.5 Valorouse a importancia da lexislación sobre a protección de datos.	Realizar a proba e cubrir a metade dos items
CA 4.6 Recoñeceuse a aplicación dunha base de datos para a investigación comercial e para crear unha vantaxe competitiva.	Realizar e cubrir a metade dos items da proba
CA 4.7 Determináronse os factores que inflúen no márketing directo.	Realizar a metade dos items da proba
CA 4.8 Establecéronse as pautas para o desenvolvemento dunha estratexia de márketing directo combinado.	
CA 4.8.1 Valoráronse as tendencias actuais no marketing dixital	Describir 2 tendencias do marketing dixital

Cráterios ou subcráterios de avaliación	Nivel de logro do mínimo esixible
UD 5. Caracterización do Plan de Marketing	
CA 5.1 Conceptualizouse a planificación comercial estratéxica nas empresas turísticas.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
CA 5.2 Descríbóronse os elementos básicos que conforman o plan de márketing.	Descrición dos elementos básicos do plan
CA 5.3 Valorouse a importancia dun plan de márketing nunha empresa turística.	Facer unha valoración coherente da importancia
CA 5.4 Realizouse a análise doutros plans empresariais e institucionais relacionados co plan de márketing.	Realizar a análise mínima doutros plans
CA 5.5 Identifícaróñse os principais factores do contorno con incidencia no plan de márketing.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
CA 5.6 Analizouse a competencia e o potencial de mercado.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
CA 5.7 Realizouse o plan de acción, coas súas estratexias e as súas tácticas.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
CA 5.8 Definíronse os recursos necesarios para establecer as estratexias propostas e para a consecución dos obxectivos do plan de márketing.	Definir e relacionar algúns recursos para establecer estratexias propostas
CA 5.9 Realizouse o control de cumprimento e calidade do plan de márketing coas técnicas adquiridas.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
CA 5.10 Realizouse a presentación do plan de márketing coas pautas establecidas e ante os responsables implicados.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
CA 5.11 Valoráronse as implicacións ambientais da posta en práctica dun plan de márketing proposto.	Entregar e expoñer o plan de marketing tocando todos os puntos
UD 6. O proceso de decisión de compra. o consumerismo	
CA 6.1 Identifícaróñse as necesidades e as motivacións da poboación consumidora de produtos e servizos turísticos.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 6.2 Identifícaróñse as fases do proceso de decisión de compra nas persoas.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 6.3 Caracterizáronse os axentes implicados no proceso de decisión de compra.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 6.4 Analizouse o impacto psicosocial do márketing, da publicidade e das relacións públicas, e a súa incidencia no proceso de compra.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 6.5 Caracterizáronse os puntos clave no proceso de poscompra e as oportunidades de fidelización.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 6.6 Descríbóronse e valoráronse a percepción e a satisfacción das persoas consumidoras mediante os procesos de control de calidade.	Realizar e expoñer a proba
CA 7.1 Caracterizáronse as peculiaridades das economías de mercado e as súas críticas.	Realizar e expoñer a proba
CA 7.2 Identificouse a orixe do consumerismo e a súa evolución en España.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 7.3 Realizáronse estudos para analizar a reacción das empresas ante esta situación.	Realizar e expoñer a proba
CA 7.4 Determinouse a resposta das empresas e da sociedade, e establecéronse uns principios éticos.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 7.5 Identificouse a normativa que protexe a poboación consumidora en Galicia, en España e na Unión Europea.	Cubrir correctamente a metade dos ítems
CA 7.6 Analizáronse os dereitos e os deberes das persoas consumidoras.	Realizar e expoñer a proba

5.3 Peso dos CA na cualificación das UD e pesos das UD na cualificación do módulo

Unidades didácticas e cráterios de avaliación	%
UD 1. Introducción ao márketing turístico. Investigación de mercados. Análise DAFO e CAME	15 %
CA 1.1 Analizouse o concepto do márketing e os seus elementos fundamentais.	5 %
CA 1.2 Diferenciáronse as etapas e a evolución do márketing.	5 %
CA 1.3 Valorouse a importancia dos instrumentos do márketing.	15 %
CA 1.4 Definíronse os factores e os criterios eficaces para orientar o márketing cara ás persoas consumidoras.	5 %
CA 1.5 Analizáronse as tendencias do márketing en turismo.	5 %
CA 1.6 Xustificouse a importancia do márketing no sector turístico.	5 %
CA 1.7 Diferenciáronse as peculiaridades do márketing de servizos en xeral das propias do márketing turístico.	10 %
CA 1.8 Descríbóronse os conceptos, as definicións e os instrumentos básicos do márketing turístico.	0 %

Unidades didácticas e criterios de avaliación	%
CA 1.8.1 Describiuse e analizouse o marketing estratéxico	5 %
CA 1.8.2 Describiuse a investigación de mercados	5 %
CA 1.8.3 Analizouse o mercado turístico	15 %
CA 1.8.4 Entendeuse a importancia do DAFO e do CAME como instrumento básico de análise no marketing turístico	10 %
CA 1.9 Comparáronse as estruturas e os enfoques de dirección de márketing.	5 %
CA 1.10 Identificouse a necesidade de márketing na función comercial da empresa turística.	10 %
UD 2. Segmentación de mercados	15 %
CA 2.1 Conceptualizouse e clasificouse a segmentación de mercado.	15 %
CA 2.2 Analizáronse as variables de segmentación máis utilizadas en turismo.	20 %
CA 2.3 Definíronse os requisitos para que a segmentación sexa efectiva.	15 %
CA 2.4 Recoñeceuse a importancia da segmentación para o deseño da estratexia comercial das empresas turísticas.	10 %
CA 2.5 Identificáronse e valoráronse os segmentos de mercado e o seu atractivo en función do produto ou do servizo.	10 %
CA 2.6 Definíronse as estratexias de cobertura de segmentos de mercado.	10 %
CA 2.7 Identificouse o posicionamento do produto no mercado.	10 %
CA 2.8 Valoráronse os instrumentos comerciais e a súa compatibilidade cos segmentos de mercado.	10 %
UD 3. Identificación do márketing mix e os seus elementos	25 %
CA 3.1 Identificáronse os elementos do márketing mix.	0 %
CA 3.1.1 As 6 p	5 %
CA 3.1.2 As persoas	5 %
CA 3.1.3 A personalización	5 %
CA 3.2 Identificáronse as etapas do ciclo de vida dun produto e a súa relación coa toma de decisións estratéxicas.	15 %
CA 3.3 Analizáronse os elementos e os niveis do produto, así como a aplicación dun sistema de servución.	5 %
CA 3.4 Caracterizáronse as políticas de marcas no sector turístico e valorouse a importancia de diferenciar o produto.	5 %
CA 3.5 Valorouse a importancia do prezo e os seus condicionantes como instrumento comercial nas empresas turísticas.	10 %
CA 3.6 Calculáronse os prezos mediante a fixación de métodos de prezos idóneos para o sector turístico.	15 %
CA 3.7 Identificáronse as canles de distribución e de comercialización directa e indirecta no sector turístico.	10 %
CA 3.8 Recoñeceuse a importancia dos sistemas de distribución global e o seu impacto na industria turística.	10 %
CA 3.9 Recoñeceuse a importancia da publicidade, das relacións públicas, da promoción de vendas e do merchandising no sector turístico.	10 %
CA 3.10 Valorouse a función das feiras turísticas e doutros encontros profesionais como instrumentos de márketing, e estableceuse a diferenza con outras estratexias promocionais.	5 %
UD 4. Novas tecnoloxías aplicadas ao marketing turístico. Marketing dixital.	15 %
CA 4.1 Caracterizáronse as novas tecnoloxías e o seu uso.	5 %
CA 4.2 Identificáronse as aplicacións das novas tecnoloxías en márketing.	10 %
CA 4.3 Valorouse o uso de internet para comercializar produtos e servizos turísticos.	10 %
CA 4.4 Utilizáronse as aplicacións ofimáticas de bases de datos.	25 %
CA 4.5 Valorouse a importancia da lexislación sobre a protección de datos.	15 %
CA 4.6 Recoñeceuse a aplicación dunha base de datos para a investigación comercial e para crear unha vantaxe competitiva.	10 %
CA 4.7 Determináronse os factores que inflúen no márketing directo.	10 %
CA 4.8 Establecéronse as pautas para o desenvolvemento dunha estratexia de márketing directo combinado.	0 %

Unidades didácticas e criterios de avaliación	%
CA 4.8.1 Valoráronse as tendencias actuais no marketing dixital	15 %
UD 5. Caracterización do Plan de Marketing	20 %
CA 5.1 Conceptualizouse a planificación comercial estratéxica nas empresas turísticas.	5 %
CA 5.2 Descríronse os elementos básicos que conforman o plan de márketing.	10 %
CA 5.3 Valorouse a importancia dun plan de márketing nunha empresa turística.	20 %
CA 5.4 Realizouse a análise doutros plans empresariais e institucionais relacionados co plan de márketing.	10 %
CA 5.5 Identificáronse os principais factores do contorno con incidencia no plan de márketing.	5 %
CA 5.6 Analizouse a competencia e o potencial de mercado.	10 %
CA 5.7 Realizouse o plan de acción, coas súas estratexias e as súas tácticas.	10 %
CA 5.8 Definíronse os recursos necesarios para establecer as estratexias propostas e para a consecución dos obxectivos do plan de márketing.	10 %
CA 5.9 Realizouse o control de cumprimento e calidade do plan de márketing coas técnicas adquiridas.	10 %
CA 5.10 Realizouse a presentación do plan de márketing coas pautas establecidas e ante os responsables implicados.	5 %
CA 5.11 Valoráronse as implicacións ambientais da posta en práctica dun plan de márketing proposto.	5 %
UD 6. O proceso de decisión de compra. o consumerismo	10 %
CA 6.1 Identificáronse as necesidades e as motivacións da poboación consumidora de produtos e servizos turísticos.	10 %
CA 6.2 Identificáronse as fases do proceso de decisión de compra nas persoas.	5 %
CA 6.3 Caracterizáronse os axentes implicados no proceso de decisión de compra.	5 %
CA 6.4 Analizouse o impacto psicosocial do márketing, da publicidade e das relacións públicas, e a súa incidencia no proceso de compra.	5 %
CA 6.5 Caracterizáronse os puntos clave no proceso de poscompra e as oportunidades de fidelización.	5 %
CA 6.6 Descríronse e valoráronse a percepción e a satisfacción das persoas consumidoras mediante os procesos de control de calidade.	10 %
CA 7.1 Caracterizáronse as peculiaridades das economías de mercado e as súas críticas.	10 %
CA 7.2 Identificouse a orixe do consumerismo e a súa evolución en España.	5 %
CA 7.3 Realizáronse estudos para analizar a reacción das empresas ante esta situación.	15 %
CA 7.4 Determinouse a resposta das empresas e da sociedade, e establecéronse uns principios éticos.	5 %
CA 7.5 Identificouse a normativa que protexe a poboación consumidora en Galicia, en España e na Unión Europea.	10 %
CA 7.6 Analizáronse os dereitos e os deberes das persoas consumidoras.	15 %

5.4 Peso dos CA na cualificación dos RA e peso dos RA na cualificación do módulo

Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación	%
RA 1. Caracteriza o márketing turístico e recoñece os seus elementos básicos.	15,00 %
CA 1.1 Analizouse o concepto do márketing e os seus elementos fundamentais.	5,00 %
CA 1.2 Diferenciáronse as etapas e a evolución do márketing.	5,00 %
CA 1.3 Valorouse a importancia dos instrumentos do márketing.	15,00 %
CA 1.4 Definíronse os factores e os criterios eficaces para orientar o márketing cara ás persoas consumidoras.	5,00 %
CA 1.5 Analizáronse as tendencias do márketing en turismo.	5,00 %
CA 1.6 Xustificouse a importancia do márketing no sector turístico.	5,00 %
CA 1.7 Diferenciáronse as peculiaridades do márketing de servizos en xeral das propias do márketing turístico.	10,00 %
CA 1.8 Descríronse os conceptos, as definicións e os instrumentos básicos do márketing turístico.	35,00 %
CA 1.8.1 Describiuse e analizouse o marketing estratéxico	

Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación	%
CA 1.8.2 Describiuse a investigación de mercados	
CA 1.8.3 Analizouse o mercado turístico	
CA 1.8.4 Entendeuse a importancia do DAFO e do CAME como instrumento básico de análise no marketing turístico	
CA 1.9 Comparáronse as estruturas e os enfoques de dirección de márketing.	5,00 %
CA 1.10 Identificouse a necesidade de márketing na función comercial da empresa turística.	10,00 %
RA 2. Interpreta a segmentación do mercado e o posicionamento do produto ou do servizo, e recoñece datos cuantitativos e cualitativos.	15,00 %
CA 2.1 Conceptualizouse e clasificouse a segmentación de mercado.	15,00 %
CA 2.2 Analizáronse as variables de segmentación máis utilizadas en turismo.	20,00 %
CA 2.3 Definíronse os requisitos para que a segmentación sexa efectiva.	15,00 %
CA 2.4 Recoñeceuse a importancia da segmentación para o deseño da estratexia comercial das empresas turísticas.	10,00 %
CA 2.5 Identificáronse e valoráronse os segmentos de mercado e o seu atractivo en función do produto ou do servizo.	10,00 %
CA 2.6 Definíronse as estratexias de cobertura de segmentos de mercado.	10,00 %
CA 2.7 Identificouse o posicionamento do produto no mercado.	10,00 %
CA 2.8 Valoráronse os instrumentos comerciais e a súa compatibilidade cos segmentos de mercado.	10,00 %
RA 3. Identifica os elementos do márketing mix e recoñece a súa aplicación no sector turístico.	25,00 %
CA 3.1 Identificáronse os elementos do márketing mix.	15,00 %
CA 3.1.1 As 6 p	
CA 3.1.2 As persoas	
CA 3.1.3 A personalización	
CA 3.2 Identificáronse as etapas do ciclo de vida dun produto e a súa relación coa toma de decisións estratéxicas.	15,00 %
CA 3.3 Analizáronse os elementos e os niveis do produto, así como a aplicación dun sistema de servución.	5,00 %
CA 3.4 Caracterizáronse as políticas de marcas no sector turístico e valorouse a importancia de diferenciar o produto.	5,00 %
CA 3.5 Valorouse a importancia do prezo e os seus condicionantes como instrumento comercial nas empresas turísticas.	10,00 %
CA 3.6 Calculáronse os prezos mediante a fixación de métodos de prezos idóneos para o sector turístico.	15,00 %
CA 3.7 Identificáronse as canles de distribución e de comercialización directa e indirecta no sector turístico.	10,00 %
CA 3.8 Recoñeceuse a importancia dos sistemas de distribución global e o seu impacto na industria turística.	10,00 %
CA 3.9 Recoñeceuse a importancia da publicidade, das relacións públicas, da promoción de vendas e do merchandising no sector turístico.	10,00 %
CA 3.10 Valorouse a función das feiras turísticas e doutros encontros profesionais como instrumentos de márketing, e estableceuse a diferenza con outras estratexias promocionais.	5,00 %
RA 4. Aplica as novas tecnoloxías no márketing turístico e analiza as súas aplicacións e as súas oportunidades no desenvolvemento de políticas do devandito márketing.	15,00 %
CA 4.1 Caracterizáronse as novas tecnoloxías e o seu uso.	5,00 %
CA 4.2 Identificáronse as aplicacións das novas tecnoloxías en márketing.	10,00 %
CA 4.3 Valorouse o uso de internet para comercializar produtos e servizos turísticos.	10,00 %
CA 4.4 Utilizáronse as aplicacións ofimáticas de bases de datos.	25,00 %
CA 4.5 Valorouse a importancia da lexislación sobre a protección de datos.	15,00 %
CA 4.6 Recoñeceuse a aplicación dunha base de datos para a investigación comercial e para crear unha vantaxe competitiva.	10,00 %
CA 4.7 Determináronse os factores que inflúen no márketing directo.	10,00 %
CA 4.8 Establecéronse as pautas para o desenvolvemento dunha estratexia de márketing directo combinado.	15,00 %
CA 4.8.1 Valoráronse as tendencias actuais no marketing dixital	

Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación	%
RA 5. Caracteriza o plan de márketing en relación cos tipos de empresa e cos produtos ou servizos.	20,00 %
CA 5.1 Conceptualizouse a planificación comercial estratéxica nas empresas turísticas.	5,00 %
CA 5.2 Descríronse os elementos básicos que conforman o plan de márketing.	10,00 %
CA 5.3 Valorouse a importancia dun plan de márketing nunha empresa turística.	20,00 %
CA 5.4 Realizouse a análise doutros plans empresariais e institucionais relacionados co plan de márketing.	10,00 %
CA 5.5 Identificáronse os principais factores do contorno con incidencia no plan de márketing.	5,00 %
CA 5.6 Analizouse a competencia e o potencial de mercado.	10,00 %
CA 5.7 Realizouse o plan de acción, coas súas estratexias e as súas tácticas.	10,00 %
CA 5.8 Definíronse os recursos necesarios para establecer as estratexias propostas e para a consecución dos obxectivos do plan de márketing.	10,00 %
CA 5.9 Realizouse o control de cumprimento e calidade do plan de márketing coas técnicas adquiridas.	10,00 %
CA 5.10 Realizouse a presentación do plan de márketing coas pautas establecidas e ante os responsables implicados.	5,00 %
CA 5.11 Valoráronse as implicacións ambientais da posta en práctica dun plan de márketing proposto.	5,00 %
RA 6. Recoñece o proceso de decisión de compra das persoas consumidoras e analiza as súas motivacións e as súas necesidades.	4,00 %
CA 6.1 Identificáronse as necesidades e as motivacións da poboación consumidora de produtos e servizos turísticos.	25,00 %
CA 6.2 Identificáronse as fases do proceso de decisión de compra nas persoas.	12,50 %
CA 6.3 Caracterizáronse os axentes implicados no proceso de decisión de compra.	12,50 %
CA 6.4 Analizouse o impacto psicosocial do márketing, da publicidade e das relacións públicas, e a súa incidencia no proceso de compra.	12,50 %
CA 6.5 Caracterizáronse os puntos clave no proceso de poscompra e as oportunidades de fidelización.	12,50 %
CA 6.6 Descríronse e valoráronse a percepción e a satisfacción das persoas consumidoras mediante os procesos de control de calidade.	25,00 %
RA 7. Caracteriza os criterios do movemento de defensa dos dereitos da poboación consumidora (consumerismo) en relación coa sociedade, co márketing e coa ética.	6,00 %
CA 7.1 Caracterizáronse as peculiaridades das economías de mercado e as súas críticas.	16,67 %
CA 7.2 Identificouse a orixe do consumerismo e a súa evolución en España.	8,33 %
CA 7.3 Realizáronse estudos para analizar a reacción das empresas ante esta situación.	25,00 %
CA 7.4 Determinouse a resposta das empresas e da sociedade, e establecéronse uns principios éticos.	8,33 %
CA 7.5 Identificouse a normativa que protexe a poboación consumidora en Galicia, en España e na Unión Europea.	16,67 %
CA 7.6 Analizáronse os dereitos e os deberes das persoas consumidoras.	25,00 %

5.5 Observacións sobre os criterios de cualificación

Os mínimos esixibles aparecen expresados nominalmente en cada CA e no punto 5.2 ao ser unha programación de tipo 2.

Nas avaliacións ordinarias, cada unidade didáctica terá unha cualificación de 0 e 10.

A ter en conta:

- 1) O alumnado deben demostrar que superan o coñecemento dos contidos mínimos para aprobar o módulo correspondente, alcanzando para iso como mínimo, a cualificación de 5.
- 2) A cualificación en cada avaliación e final será a media ponderada das notas establecidas segundo as actividades de cada unidade.
- 3) De non ter aprobadas todas as avaliacións, os alumnos deberán recuperar aquelas actividades que estean suspensas no periodo estipulado.

- 4) As probas escritas serán unha combinación de cuestionarios tipo test, de preguntas a desenvolver e cuestións curtas, así como exercicios de cálculo nas unidades que dispoñan destes contidos.
- 5) Os traballos ou proxectos a presentar de xeito oral ou escrito serán supostos e probas prácticas a desenvolver polo alumnado coa coordinación da profesora. Todos estes traballos entregaranse mediante a plataforma do módulo (EDMODO), onde se calificará a súa presentación escrita mediante unha lista de cotexo. Non se permitirá, salvo causa xustificada, a entrega por outra vía.
- 6) Nos traballos e exercicios prácticos propostos: Valorarase a creatividade, a iniciativa, o esforzo e a autosuficiencia na busca de información e no manexo de bibliografía especializada. Terase en conta a presentación, a capacidade crítica, a capacidade comunicativa e a organización na exposición. Todas estas cuestións veranse reflectidas nunha lista de cotexo ou rúbrica en cada caso, cuxo contido será coñecido con anterioridade á realización da tarefa polo alumnado. É preciso observar que é requisito imprescindible presentar os anteditos traballos na data sinalada a tal fin para ter dereito a superar a avaliación.
- 7) O alumnado que non supere a proba de recuperación de calquera das avaliacións en período ordinario, deben examinarse de toda a materia, no seu caso, nas probas extraordinarias ao efecto.
- 8) Os/as alumnos/as que decidan presentarse á recuperación final para subir nota poderán facelo. A nota final que acadarán neste caso será a nota que resulte máis favorable ao alumnado.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Ademais das tres avaliacións ordinarias que se realizarán durante o curso e tras a comprobación dos resultados obtidos, proporanse reforzos curriculares específicos para cada un dos alumnos e alumnas que o requiran. Os criterios a seguir estarán baseados nos contidos mínimos para poder alcanzar unha avaliación positiva. As actividades de recuperación que se realizarán estarán baseadas en criterios de realización dentro dos contidos mínimos. Ao final de cada avaliación, determinarase a data de recuperación dos contidos correspondentes. Como o termo de cada avaliación coincide con períodos vacacionais, especificaranse aqueles traballos, exercicios ou actividades de reforzo necesarios para a preparación da proba de recuperación que se realizará ao principio da nova avaliación, así como a entrega de traballos pendentes ou non superados. A variedade de actividades irá en función das necesidades de formación dos alumnos e alumnas que non alcanzaron os mínimos exixibles para lograr a avaliación positiva ao longo do curso.

Mecanismos/s para recuperar unha proba non superada: Se o alumnado non superase unha proba das encomendadas terá opción de repetila na recuperación, que se realizará conxuntamente coa seguinte proba da mesma índole proposta.

Mecanismo/s para recuperar unha avaliación non superada: Se o alumnado non superase unha avaliación terá opción de recuperar os CA non superados coas seguintes probas de avaliación. No caso da terceira avaliación realizarase unha recuperación das partes non superadas antes do seu remate.

Alumnado que deberá realizar a recuperación: Deberá realizar a recuperación todo o alumnado que non alcanzase a cualificación de 5 puntos en calquera das avaliacións realizadas durante o curso. A recuperación realizarase adaptada aos criterios de avaliación pendentes de cada alumnado. A cualificación final da proba será a media ponderada de todas as partes correspondentes a un mesmo tipo de contido. O redondeo cara arriba será de aplicación cando a nota resultante sexa cun decimal superior a 7, ou a 5 se os contidos mediante rúbrica están valorados positivamente.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Cando se perde o dereito a ser avaliado continuamente, o alumno/a ten dereito a un proceso de avaliación extraordinario ao rematar o módulo.

Para elo o alumno/a deberá superar as seguintes probas:

- Presentación das tarefas propostas da materia durante o curso non presentados.

- Proba escrita dos criterios de avaliación do módulo non superados.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

No seguimento da programación teranse en conta as conclusións obtidas na avaliación inicial. Os principais indicadores do grao do cumprimento da programación serán:

- O grao de cumprimento da temporalización
- O logro dos obxectivos programados
- Os resultados académicos acadados

Para a avaliación da práctica docente recabarase información a través de cuestións periódicas aos alumnos nas que se solicitará valoración sobre a metodoloxía e aspectos relativos á docencia, a forma de traballo na aula, técnicas de avaliación, así como cuestións que indiquen se se acadaron os obxectivos das distintas unidades didácticas.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial permitirá coñecer todo o relacionado coa motivación do alumn@, a actitude coa que se enfrenta ao proceso de ensinanza aprendizaxe,

e os coñecementos que ten sobre a materia que se vai impartir. Para a súa aplicación empregaranse:

- Cuestionario de motivación inicial. Os indicadores deste cuestionario son: nivel de estudos realizados, interese na realización do módulo, información sobre o contido do mesmo, grao de experiencia, expectativas sobre o módulo.
- Cuestionario de coñecementos iniciais. Baseado nos contidos do módulo

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

A profesora porá a disposición do alumnado con necesidades de reforzo ou de ampliar contidos do módulo, nas horas de titoría e na plataforma EDMODO do grupo, exercicios adaptados resoltos e novas explicacións, así como contidos para afondar na materia(Para saber máis)

Durante o desenvolvemento das clases teranse en conta os distintos ritmos de aprendizaxe se os houberse , adaptándonos ás súas capacidades. Reforzar con explicacións mais sinxelas, ampliando o nivel de axuda documental e de asesoramento ó alumno, pero xa no contexto dos mínimos de cada resultado de aprendizaxe.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

O tratamento dos elementos transversais recollidos no currículo irán enfocados do seguinte xeito:

- Educación ambiental ó explica-la necesidade da posta en marcha de actividades de turismo sostible, se fará ver a imprescindibilidade de tomar esta actitude en tódolos aspectos da vida.

-Educación para a paz :mostrar a gran riqueza e diversidade dos destinos turísticos, transmitindo respecto por tódalas culturas en especial as que sexan obxecto de xenofobia. Destacar os recursos turísticos e gastronómicos, en especial os que teñan unha base cultural; desterrar calquera comentario extemporáneo desprezativo dirixido a calquera colectivo.

Educación en valores: o alumnado será coñecedor dos contidos actitudinais. Especialmente, esforzaremos porque na aula reine un ambiente de respecto e convivencia e compañeirismo con outro profesorado, e todos os membros da comunidade educativa.

Fomento das TICs: os traballos presentaranse en Word ou calquera outro procesador de texto e convertidos en pdf, acompañados cunha presentación en Power Point, prezi ou calquera formato de presentación de software libre.

Respecto co medio ambiente: política de redución de papel. As tarefas entregaranse en formato dixital mediante a aplicación Edmodo do módulo

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

COMPLEMENTARIAS

Realizarase un acercamento aos profesionais relacionados co sector do marketing mediante charlas-coloquios ou conferencias. 2ª avaliación
E tamén outras dentro ou fora do centro como resultado da colaboración do CIFP con outras institucións ou organismos en actos de carácter benéfico.

As actividades complementarias, cando o implique a súa propia natureza, consideraranse extraescolares.

No caso de que haxa alumnos para recuperar, estes poderían participar en actividades mentres realizan as actividades de recuperación se a profesora o estima oportuno.

Realizarase un Newsletter no que colaborarán os alumnos con contidos de relevancia para a materia.

EXTRAESCOLARES

Contéplase a visita a un establecemento de aloxamento, para coñecer de primeira man as actuacións de marketing que realizan.

Contéplase a visita a feiras de carácter turístico, co fin de coñecer as propostas dos diferentes establecementos do sector

* Todas estas actividades propostas levaranse a cabo, no período de tempo, que dispoña o equipo docente, tratando de economiza-lo tempo xuntando as diferentes actividades e sacando o maior proveito posible as actividades previstas.

As actividades que xurdan ao longo do curso, que os orzamentos do ciclo poidan pagar, sempre que sexa autorizado polo Consello Social

10.Outros apartados

10.1) Divulgación da programación

A programación darase a coñecer ao alumnado nunha sesión explicativa na clase, onde se contestarán ás dúbidas que poidan xurdir sobre a mesma Así mesmo, a programación unha vez supervisada será colgada na plataforma EDMODO no grupo do módulo e na aula virtual do CIFP Fraga do Eume para que o alumnado poida consultala cando así o desexe

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025682	Fraga do Eume	Pontedeume	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0179	Inglés	2021/2022	5	160	160

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	RAQUEL EUGENIA MATEOS DÍAZ
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A importancia do sector turístico dentro do tecido productivo galego demanda profesionais que saiban identificar necesidades e promover proxectos que poñan en valor o noso país, adecuándose as novas tendencias do mercado.

O título de axencias de viaxes e xestión de eventos- obxecto desta programación modular- capacita ao alumnado para o desempeño das responsabilidades da xestión de estancias e eventos, mantendo actualizados os coñecementos relativos ao seu ámbito profesional ao tempo que os prepara para a súa aprendizaxe ao longo da vida usando as tecnoloxías da información e a comunicación e a lingua inglesa como vehículo de entendemento global dentro do sector turístico e os achega a outras culturas e tradición promovendo o respecto, a tolerancia e a igualdade.

Segundo o Decreto 172/2010, do 23 de setembro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de técnico superior en axencias

de viaxes e xestión de eventos a formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais d), e), h) e i) do ciclo formativo, e as competencias d), e), f), g), h) e i). As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- Descrición, análise e aplicación dos procesos de comunicación.
- Caracterización dos procesos incluídos nas actividades das axencias de viaxes e xestión de eventos
- Identificación, análise e procedementos de actuación ante situacións imprevistas (queixas, reclamacións, etc.), todo en inglés

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	An introduction to travel and tourism	categorías e distintos aspectos do sector turístico. Presentación de vocabulario propio do sector	10	6
2	Selling dreams	Describir destinos turísticos. Traballar o prezo dun package tour. Marketing.deseñar un tour.	10	10
3	Getting there	Os medios de transporte e os seus procesos.Mellora do servizo	10	10
4	Accommodation	Tipos de aloxamento, instalacións e servizos	10	10
5	Destinations	Análise dos diferentes destinos turísticos: tempo, características das paisaxes, impacto económico do sector. International tourism,:the UK, The US,Oceania & India, Europe	40	17
6	Things to do	Describir atraccións, características xeográficas, monumentos. Falar ante un grupo. Planificar un coach tour nunha cidade do mundo..	40	17
7	Other types of tourism	niche tourism,ecotourism,business travel, new tourist destinations.	10	10
8	Customer care	Atención ao cliente,manexar chamadas telefónicas. Tratamento das queixas e reclamacións.	15	10
9	Applying for a job	Solicitar unha entrevista de traballo, cumprimentar un CV e estratexias para o desenvolvemento dunha entrevista de traballo	15	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	An introduction to travel and tourism	10

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO
RA5 - Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación e describe as relacións típicas características do país da lingua inglesa.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.2 Recoñeceuse a finalidade de mensaxes radiofónicas e doutro material gravado ou retransmitido pronunciado en lingua estándar, e identifícase o estado de ánimo e o ton da persoa falante.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.5 Identifícanse as ideas principais de declaracións e de mensaxes sobre temas concretos e abstractos, en lingua estándar e cun ritmo normal.
CA1.6 Comprendeuse con todo detalle o que se di en lingua estándar, mesmo nun ambiente con ruído de fondo.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilízanse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA3.1 Identifícanse os rexistros utilizados para a emisión da mensaxe.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.5 Utilízase correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.6 Expresáronse e defendéronse con claridade puntos de vista e achegáronse explicacións e argumentos axeitados.
CA3.9 Solicitouse a reformulación do discurso ou dunha parte del, en caso necesario.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA4.7 Utilizáronse as fórmulas de cortesía propias do documento que se elabore.
CA5.1 Definíronse os trazos máis salientables dos costumes e dos usos da comunidade onde se fale a lingua inglesa.

4.1.e) Contidos

Contidos
Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros
Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de
Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.
Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.
Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e
Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.
Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiás. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.
Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.
Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.
Valoración das normas socioculturais e protocolarias nas relacións internacionais.
Uso de rexistros axeitados segundo o contexto da comunicación, o interlocutor e a intención dos interlocutores.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Selling dreams	10

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO
RA5 - Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación e describe as relacións típicas características do país da lingua inglesa.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.2 Recoñeceuse a finalidade de mensaxes radiofónicas e doutro material gravado ou retransmitido pronunciado en lingua estándar, e identifícase o estado de ánimo e o ton da persoa falante.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.4 Identifícanse os puntos de vista e as actitudes da persoa falante.
CA1.6 Comprendeuse con todo detalle o que se di en lingua estándar, mesmo nun ambiente con ruído de fondo.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilizáronse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.6 Realizáronse traducións de textos complexos utilizando material de apoio, en caso necesario.
CA3.1 Identifícanse os rexistros utilizados para a emisión da mensaxe.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.3 espontaneamente e adoptouse un nivel de formalidade adecuado ás circunstancias.
CA3.4 Utilizáronse normas de protocolo en presentacións formais e informais.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.6 Expresáronse e defendéronse con claridade puntos de vista e achegáronse explicacións e argumentos axeitados.
CA3.7 Describiuse e determinouse a secuencia dun proceso de traballo da súa competencia.
CA3.9 Solicitouse a reformulación do discurso ou dunha parte del, en caso necesario.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.

Crterios de avaliación
CA4.4 Formalizouse documentación específica do seu campo profesional.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA4.7 Utilizáronse as fórmulas de cortesía propias do documento que se elabore.
CA5.2 Descríbóronse os protocolos e as normas de relación social propios do país.

4.2.e) Contidos

Contidos
<p>Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros</p> <p>Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de</p> <p>Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.</p> <p>Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.</p> <p>Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e</p> <p>Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.</p> <p>Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiás. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.</p> <p>Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.</p> <p>Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.</p> <p>Valoración das normas socioculturais e protocolarias nas relacións internacionais.</p> <p>Uso dos recursos formais e funcionais en situacións que requiren un comportamento socioprofesional, co fin de proxectar unha boa imaxe da empresa.</p> <p>Uso de rexistros axeitados segundo o contexto da comunicación, o interlocutor e a intención dos interlocutores.</p>

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Getting there	10

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO
RA5 - Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación e describe as relacións típicas características do país da lingua inglesa.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilízanse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.2 Interpretouse a correspondencia relativa á súa especialidade e captouse doadamente o significado esencial.
CA2.7 Interpretáronse mensaxes técnicas recibidas a través de soportes telemáticos (correo electrónico, fax, etc.).
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.7 Describiuse e determinouse a secuencia dun proceso de traballo da súa competencia.
CA3.9 Solicitouse a reformulación do discurso ou dunha parte del, en caso necesario.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA5.1 Definíronse os trazos máis salientables dos costumes e dos usos da comunidade onde se fale a lingua inglesa.
CA5.5 Aplicáronse os protocolos e as normas de relación social do país de lingua inglesa.
CA5.6 Recoñecéronse os marcadores lingüísticos da procedencia rexional.

4.3.e) Contidos

Contidos

Contidos

Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros

Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e

Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.

Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiás. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.

Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.

Valoración das normas socioculturais e protocolarias nas relacións internacionais.

Uso dos recursos formais e funcionais en situacións que requiren un comportamento socioprofesional, co fin de proxectar unha boa imaxe da empresa.

Uso de rexistros axeitados segundo o contexto da comunicación, o interlocutor e a intención dos interlocutores.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Accommodation	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO
RA5 - Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación e describe as relacións típicas características do país da lingua inglesa.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.6 Comprendeuse con todo detalle o que se di en lingua estándar, mesmo nun ambiente con ruído de fondo.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilízanse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.6 Realizáronse traducións de textos complexos utilizando material de apoio, en caso necesario.
CA2.7 Interpretáronse mensaxes técnicas recibidas a través de soportes telemáticos (correo electrónico, fax, etc.).
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.7 Describiuse e determinouse a secuencia dun proceso de traballo da súa competencia.
CA3.9 Solicitouse a reformulación do discurso ou dunha parte del, en caso necesario.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA5.2 Descríronse os protocolos e as normas de relación social propios do país.
CA5.5 Aplicáronse os protocolos e as normas de relación social do país de lingua inglesa.

4.4.e) Contidos

Contidos

Contidos

Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros

Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e

Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.

Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiás. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.

Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.

Uso dos recursos formais e funcionais en situacións que requiren un comportamento socioprofesional, co fin de proxectar unha boa imaxe da empresa.

Uso de rexistros axeitados segundo o contexto da comunicación, o interlocutor e a intención dos interlocutores.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Destinations	40

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.7 Extraéronse as ideas principais de conferencias, charlas e informes, e doutros xeitos de presentación académica e profesional lingüisticamente complexos.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilizáronse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.3 Interpretáronse con todo detalle textos extensos e de relativa complexidade relacionados ou non coa súa especialidade, con posibilidade de volver ler as seccións difíciles.
CA2.6 Realizáronse traducións de textos complexos utilizando material de apoio, en caso necesario.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.4 Utilizáronse normas de protocolo en presentacións formais e informais.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.3 Redactáronse informes onde se salienten os aspectos significativos e se ofrezan detalles relevantes que sirvan de apoio.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.

4.5.e) Contidos

Contidos
Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros
Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de
Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Contidos

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e

Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.

Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiáns. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.

Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Things to do	40

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO
RA5 - Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación e describe as relacións típicas características do país da lingua inglesa.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.7 Extraéronse as ideas principais de conferencias, charlas e informes, e doutros xeitos de presentación académica e profesional lingüisticamente complexos.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilizáronse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.3 Interpretáronse con todo detalle textos extensos e de relativa complexidade relacionados ou non coa súa especialidade, con posibilidade de volver ler as seccións difíciles.
CA2.6 Realizáronse traducións de textos complexos utilizando material de apoio, en caso necesario.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.4 Utilizáronse normas de protocolo en presentacións formais e informais.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA5.3 Identifícanse os valores e as crenzas da comunidade en que se fale lingua inglesa.

4.6.e) Contidos

Contidos
Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros
Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de

Contidos

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e

Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.

Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiáns. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.

Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.

Uso dos recursos formais e funcionais en situacións que requiren un comportamento socioprofesional, co fin de proxectar unha boa imaxe da empresa.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Other types of tourism	10

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilizáronse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.4 Relacionouse o texto co ámbito do sector a que se refira.
CA2.5 Identifícase con rapidez o contido e a importancia de noticias, artigos e informes sobre unha ampla serie de temas profesionais, e decidiuse sobre a oportunidade dunha análise máis fonda.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.6 Expresáronse e defendéronse con claridade puntos de vista e achegáronse explicacións e argumentos axeitados.
CA3.8 Argumentouse con todo detalle a elección dunha determinada opción ou dun procedemento de traballo elixido.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA4.6 Resumíronse artigos, manuais de instrucións e outros documentos escritos, e utilizouse un vocabulario amplo para evitar a repetición frecuente.

4.7.e) Contidos

Contidos
Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros
Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de
Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Contidos

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e

Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.

Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiáns. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.

Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Customer care	15

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.2 Recoñeceuse a finalidade de mensaxes radiofónicas e doutro material gravado ou retransmitido pronunciado en lingua estándar, e identifícase o estado de ánimo e o ton da persoa falante.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.4 Identifícanse os puntos de vista e as actitudes da persoa falante.
CA1.6 Comprendeuse con todo detalle o que se di en lingua estándar, mesmo nun ambiente con ruído de fondo.
CA1.8 Tomouse conciencia da importancia de comprender globalmente unha mensaxe, mesmo sen entender todos os seus elementos.
CA2.2 Interpretouse a correspondencia relativa á súa especialidade e captouse doadamente o significado esencial.
CA2.5 Identifícase con rapidez o contido e a importancia de noticias, artigos e informes sobre unha ampla serie de temas profesionais, e decidiuse sobre a oportunidade dunha análise máis fonda.
CA2.7 Interpretáronse mensaxes técnicas recibidas a través de soportes telemáticos (correo electrónico, fax, etc.).
CA3.1 Identifícanse os rexistros utilizados para a emisión da mensaxe.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.3 espontaneamente e adoptouse un nivel de formalidade adecuado ás circunstancias.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.9 Solicitouse a reformulación do discurso ou dunha parte del, en caso necesario.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.3 Redactáronse informes onde se salienten os aspectos significativos e se ofrezan detalles relevantes que sirvan de apoio.
CA4.4 Formalizouse documentación específica do seu campo profesional.

Criterios de avaliación
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA4.7 Utilizáronse as fórmulas de cortesía propias do documento que se elabore.

4.8.e) Contidos

Contidos
<p>Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros</p> <p>Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de</p> <p>Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.</p> <p>Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.</p> <p>Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e</p> <p>Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.</p> <p>Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiás. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs, verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.</p> <p>Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.</p> <p>Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.</p> <p>Valoración das normas socioculturais e protocolarias nas relacións internacionais.</p> <p>Uso de rexistros axeitados segundo o contexto da comunicación, o interlocutor e a intención dos interlocutores.</p>

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Applying for a job	15

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos por calquera medio de comunicación en lingua estándar, e interpreta con precisión o contido da mensaxe.	NO
RA2 - Interpreta información profesional contida en textos escritos complexos e analiza comprensivamente os seus contidos.	NO
RA3 - Emite mensaxes orais claras e ben estruturadas, e analiza o contido da situación, adaptándose ao rexistro lingüístico da persoa interlocutora.	NO
RA4 - Elabora documentos e informes propios do sector ou da vida académica e cotiá e relaciona os recursos lingüísticos cos seus propósitos.	NO
RA5 - Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación e describe as relacións típicas características do país da lingua inglesa.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase a idea principal da mensaxe.
CA1.3 Extraeuse información de gravacións en lingua estándar relacionadas coa vida social, profesional ou académica.
CA1.6 Comprendeuse con todo detalle o que se di en lingua estándar, mesmo nun ambiente con ruído de fondo.
CA1.8 Tomouse conciencia da importancia de comprender globalmente unha mensaxe, mesmo sen entender todos os seu elementos.
CA2.1 Léronse cun alto grao de independencia textos de diverso tipo, adaptando o estilo e a velocidade da lectura ás finalidades, e utilizáronse fontes de referencia acaídas de xeito selectivo.
CA2.8 Interpretáronse instrucións extensas e complexas que estean dentro da súa especialidade.
CA3.2 Expresouse con fluidez, precisión e eficacia sobre unha ampla serie de temas xerais, académicos, profesionais ou de lecer, marcando con claridade a relación entre as ideas.
CA3.3 espontaneamente e adoptouse un nivel de formalidade adecuado ás circunstancias.
CA3.5 Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.
CA3.8 Argumentouse con todo detalle a elección dunha determinada opción ou dun procedemento de traballo elixido.
CA3.9 Solicitouse a reformulación do discurso ou dunha parte del, en caso necesario.
CA4.1 Redactáronse textos claros e detallados sobre unha variedade de temas relacionados coa súa especialidade, para o que se sintetizaron e se avaliaron as informacións e os argumentos procedentes de varias fontes.
CA4.2 Organizouse a información con corrección, precisión, coherencia e cohesión e solicitouse ou facilitouse información xeral ou detallada.
CA4.4 Formalizouse documentación específica do seu campo profesional.
CA4.5 Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.
CA5.4 Identificáronse os aspectos socioprofesionais propios do sector en calquera tipo de texto.

4.9.e) Contidos

Contidos

Comprensión de mensaxes profesionais e cotiás. Mensaxes directas, telefónicas, radiofónicas e gravadas. Terminoloxía específica do sector. Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros

Comprensión de mensaxes, textos, e artigos básicos profesionais e cotiás. Soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. False friends Ideas principais e secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , I wish + pasado simple ou perfecto, I wish + would, If only; uso da voz pasiva, oracións de

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade, simultaneidade.

Mensaxes orais. Rexistros utilizados na emisión de mensaxes orais. Terminoloxía específica do sector. False friends Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , locucións, expresión da condición e dúbida, uso da voz pasiva, oracións de relativo, estilo indirecto e verbos modais. Outros recursos lingüísticos: acordos e desacordos, hipóteses e

Mantemento e seguimento do discurso oral. Toma, mantemento e cesión da quenda de palabra. Apoio, demostración de entendemento, petición de aclaración, etc. Entoación como recurso de cohesión do texto oral: uso dos patróns de entoación.

Expresión e formalización de mensaxes e textos profesionais e cotiás. Currículo e soportes telemáticos: fax, correo electrónico e burofax. Terminoloxía específica do sector. Idea principal e ideas secundarias. Recursos gramaticais: tempos verbais, preposicións, phrasal verbs , verbos modais, locucións, uso da voz pasiva, oracións de relativo e estilo indirecto.

Relacións temporais: anterioridade, posterioridade e simultaneidade.

Coherencia textual: Adecuación do texto ao contexto comunicativo. Tipo e formato de texto. Variedade de lingua. Rexistro. Selección léxica, de estruturas sintácticas e de contido salientable. Inicio do discurso e introdución do tema. Desenvolvemento e expansión. Exemplificación. Conclusión e/ou resumo do discurso. Uso dos signos de puntuación.

Recoñecemento da lingua inglesa para afondar en coñecementos que resulten de interese ao longo da vida persoal e profesional.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

1. Recoñece información profesional e cotiá contida en discursos orais emitidos en lingua estándar, e analiza o contido global da mensaxe en relación cos recursos lingüísticos correspondentes.

Situouse a mensaxe no seu contexto.

Identifícase a idea principal da mensaxe.

Recoñeceuse a finalidade da mensaxe directa, telefónica ou por outro medio oral.

Extraeuse información específica en mensaxes relacionadas con aspectos cotiáns da vida profesional e cotiá.

Estableceuse a secuencia dos elementos constituíntes da mensaxe.

Identifícanse as ideas principais dun discurso sobre un tema coñecido, transmitido por un medio de comunicación, emitido en lingua estándar e articulado con claridade.

Recoñécéronse as instrucións orais e seguíronse as indicacións.

Tomouse conciencia da importancia de comprender globalmente unha mensaxe, mesmo sen entender todos os seus elementos.

2. Interpreta información profesional contida en textos escritos sinxelos, ao analizar comprensivamente os seus contidos.

Seleccionáronse os materiais de consulta e os dicionarios técnicos.

Léronse comprensivamente textos claros en lingua estándar.

Interpretouse o contido global da mensaxe.

Relacionouse o texto co ámbito do sector a que se refira.

Identifícase a terminoloxía utilizada.

Realizáronse traducións de textos en lingua estándar utilizando material de apoio, en caso necesario.

Interpretouse a mensaxe recibida a través de soportes telemáticos: correo electrónico, fax, etc.

3. Emite mensaxes orais claras e estruturadas, e participa como axente activo en conversas profesionais.

Identifícanse os rexistros utilizados para a emisión da mensaxe.

Comunicouse utilizando fórmulas, nexos e estratexias de interacción.

Utilizáronse normas de protocolo en presentacións.

Descríbense feitos breves e imprevistos relacionados coa profesión.

Utilizouse correctamente a terminoloxía da profesión.

Expresáronse sentimentos, ideas ou opinións.

Enumeráronse as actividades da tarefa profesional.

Descríbiuse e secuenciouse un proceso de traballo da competencia propia.

Xustificouse a aceptación ou o rexeitamento de propostas realizadas.

Argumentouse a elección dunha determinada opción ou dun procedemento de traballo.

Solicitouse a reformulación do discurso ou de parte del cando se considerou necesario.

4. Elabora textos sinxelos en lingua estándar, e relaciona as regras gramaticais coa súa finalidade.

Redactáronse textos breves relacionados con aspectos cotiáns e profesionais.

Organizouse a información coherentemente e con cohesión.

Realizáronse resumos de textos relacionados co propio contorno profesional.

Formalizouse documentación específica do campo profesional propio.

Aplicáronse as fórmulas establecidas e o vocabulario específico na formalización de documentos.

Resumíronse as ideas principais de informacións dadas, utilizando os seus propios recursos lingüísticos.

Utilizáronse as fórmulas de cortesía propias do documento que se elabore.

5. Aplica actitudes e comportamentos profesionais en situacións de comunicación, e describe as relacións características do país da lingua estranxeira.

Definíronse os trazos máis salientables dos costumes da comunidade onde se fale a lingua estranxeira.

Descríronse e aplicáronse as normas e os protocolos de relación social propios do país.

Identificáronse as crenzas e os valores propios da comunidade onde se fale a lingua estranxeira.

Identificáronse os aspectos socioprofesionais propios do sector, en calquera tipo de texto.

Metodoloxía de cualificación

Instrumento	Procedemento	Ponderación
-------------	--------------	-------------

a) Probas escritas (40%)

Use of English: gramática, vocabulario e funcións. 1 exame a lo menos por trimestre. Inclúirá exercicios sobre as estruturas, vocabulario e funcións lingüísticas.

Reading 1 exame por trimestre: Esta proba inclúe un texto do que o alumno terá que extraer información.

Writings/proxectos: Traballos individuais que versarán sobre os tópicos tratados na clase e similares Rúbrica de expresión escrita:

Valorarase o uso de estruturas, funcións e léxico axeitado, así como elementos de cohesión e coherencia. Valorarase a creatividade.

b) Anotación diaria (20%)

Traballo na aula: Valorarase a participación activa e colaborativa, o interese pola mellora continua na lingua. Tamén se valorará o esforzo por comunicarse (comprender e expresarse de xeito adecuado) na lingua inglesa durante as clases. Táboa de observación.

c) Probas orais (40%)

Producción oral: Diálogos en parellas, exposicións ou explicacións breves, role-plays, participación nos debates, presentacións de temas con apoio visual.

Rúbrica de expresión oral: Valorarase a pronunciación, a fluidez, o emprego de estruturas e léxico adecuado, así como o uso de estratexias para entender ou facerse comprender.

Listening: Pode incluír exercicios de verdadeiro/falso, preguntas sobre información xeral, preguntas para extraer información. Realizarase un exame por trimestre.

Aínda que ao longo do curso se tratan estruturas xa adquiridas noutras etapas educativas, dase por suposto, considerando a natureza continua da aprendizaxe dunha lingua, que o alumnado que accede a un Ciclo Superior de Formación profesional por calquera das vías establecidas pola normativa vixente, ten adquiridos os coñecementos mínimos establecidos no currículo do Bacharelato, especialmente no que se refire ao uso das estruturas gramaticais e vocabulario desa etapa.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A avaliación do proceso de aprendizaxe será acumulativa, e polo tanto a superación dunha avaliación implicará a recuperación da anterior. Para isto, en cada avaliación, as probas escritas recollerán contidos da avaliación anterior, de xeito que se poida valorar a progresión do alumnado na materia. Se realizarán repasos e revisións na aula e se traballará con actividades adaptadas ás necesidades que os alumnos presenten ao longo do proceso ensino-aprendizaxe.

O alumnado que non supere a terceira avaliación será obxecto dunha proba final, escrita e oral, dentro do prazo que establece a normativa seguindo o modelo de avaliación empregado durante o curso, baseada nos contidos mínimos.

Aqueles alumnos que non superen a materia na avaliación final serán obxecto de un programa de recuperación que se centrará na realización de actividades deseñadas pola profesora que agrupen todos os contidos mínimos. Este proceso se desenvolverá de forma individualizada durante o curso seguinte.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumno realizará probas escritas e orais de recuperación nas que demostre que acadou as competencias marcadas no documento que se lle entregará de xeito individual.

Proba escrita 60%

Proba oral 40%

A proba oral constará dun exercicio de escoita e un speaking, que se acordará c@alumn@

A proba escrita constará de varias actividades sobre os temas tratados durante o curso (formalización de documentos, traducción e redacción), exercicios nos que demostre a comprensión e o emprego de formulas de atención ao cliente (estructuras e funcións lingüísticas), además de exercicios nos que @alumn@ demostre o coñecemento do vocabulario específico.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A partires da avaliación, a profesora revisará o grao de consecución das competencias básicas para facer os axustes necesarios.

Os principais indicadores do grao do cumprimento da programación serán:

- O grao de cumprimento da temporalización
- O logro dos obxectivos programados
- Os resultados académicos acadados

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Realizase unha proba escrita de nivel (placement test). Esta proba consiste nun exame tipo test sobre puntos gramaticais e de vocabulario, unha proba de comprensión lectora e unha serie de actividades orais que permitirán analizar a competencia lingüística da que parte o alumnado. En ningún caso terá valor cara a calificación final do alumno, só se lle asigna un valor de recollida de información..

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O alumnado que o precise poderá dispor de material extraordinario de reforzo por niveis de aprendizaxe que responda aos seus distintos ritmos. A aula virtual do curso permite distintos ritmos de aprendizaxe individual.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A importancia do traballo en equipo: o respecto aos outros, á diversidade, a propia cultura e as outras culturas, o interese polo traballo ben feito, a colaboración, a motivación, o reparto equitativo de tarefas, en resúmen, se traballa ao longo de todo o curso a competencia persoal e a ética profesional.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Colaboración cos departamentos específicos do ciclo nas actividades propostas. Debido ao descoñecemento da evolución da situación COVID, só se programarán actividades conforme á normativa hixiénico-sanitaria.

10. Outros apartados

10.1) Auxiliar de conversa

Temos asignada unha auxiliar de conversa de nacionalidade americana, que ten asignadas dúas horas de acompañamento na aula. Traballaremos actividades en conxunto co obxectivo de mellorar a expresión oral do alumnado e fomentar o seu interese pola cultura e forma de vida dun país de fala inglesa.

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025682	Fraga do Eume	Pontedeume	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0383	Destinos turísticos	2021/2022	8	213	213

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	DÉBORA LÓPEZ ÍÑIGUEZ
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O módulo profesional ten o seu desenvolvemento normativo no Decreto 172/2010, Decreto 172/2010, do 23 de setembro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao superior correspondente ao título de Técnico Superior en Axencias de Viaxes e Xestión de Eventos, que se impartirá no CIFP Fragas do Eume.

O perfil profesional do título de Técnico Superior en Axencias de Viaxes e Xestión de Eventos determínase pola súa competencia xeral, polas súas competencias profesionais, persoais e sociais, así como pola relación de cualificacións e, de ser o caso, unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas no título.

A competencia xeral deste título consiste en programar e realizar viaxes combinadas e calquera tipo de eventos, e vender servizos turísticos en axencias de viaxes e a través doutras unidades de distribución, propondo accións para o desenvolvemento dos seus programas de márketing e asegurando a satisfacción da clientela.

Este módulo profesional é de soporte, e contén formación necesaria para desempeñar a función de información e asesoramento.

As funcións de asesoramento e información turística abranguen aspectos como:

- ¿ Compilación e análise de información sobre recursos e oferta dos destinos turísticos antes do inicio da viaxe.
- ¿ Información e asesoramento a turistas en visitas e viaxes.

As actividades profesionais asociadas a esta función aplícanse no servizo de asistencia e guía en viaxes e no destino.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os seguintes obxectivos xerais do ciclo formativo:

- a) Identificar e seleccionar información sobre os consumidores, a competencia e a evolución do sector, aplicando as técnicas de investigación apropiadas para recoñecer as oportunidades de negocio.
- b) Analizar información sobre provedores de servizos, estándares de calidade, prezos de mercado e demanda de clientes, aplicando procedementos establecidos e consonte a normativa, programar e ofrecer viaxes combinadas e outros servizos turísticos complexos.
- c) Analizar información sobre o mercado de reunións e demanda de clientes, e determinar os recursos propios e alleos, así como as necesidades de coordinación, para programar e ofrecer servizos para congresos, convencións, feiras e outros eventos.
- f) Seleccionar servizos turísticos e análogos, identificando as necesidades, as motivacións e as expectativas das persoas consumidoras, para asesorar e propor- lle a mellor alternativa á clientela, empregando polo menos dous idiomas estranxeiros.
- k) Caracterizar aplicacións informáticas e de xestión, así como as TIC, e recoñecer a súa utilidade para incrementar a eficacia dos servizos prestados.

A formación do módulo contribúe a alcanzar as seguintes competencias profesionais, persoais e sociais do ciclo formativo:

- a) Analizar o mercado turístico para coñecer as necesidades da poboación consumidora, as estratexias da competencia e a evolución do sector, co obxecto de atopar oportunidades de negocio.
- b) Programar e ofertar viaxes combinadas e outros servizos turísticos complexos adaptados en calidade, tempo e prezos ás demandas da clientela.
- f) Asesorar a clientela e proporlle alternativas de servizos turísticos e análogos, interpretando as súas solicitudes e calibrando as súas necesidades, para cubrir as súas expectativas.

Respecto a relación de cualificacións e, de ser o caso, unidades de competencia do Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais incluídas no título, o non figura asociado a ningunha unidade de competencia acreditada.

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- ¿ Análise da especialización de diferentes tipos de destinos turísticos.
- ¿ Descrición dos elementos máis característicos do medio físico dos destinos, desde o enfoque da xeografía turística.
- ¿ Identificación dos destinos turísticos máis salientables, con análise da súa oferta, os seus recursos e as súas características máis sobresalientes.
- ¿ Aplicación específica dos tres puntos anteriores á comunidade autónoma de Galicia.
- ¿ Actualización continua da información para a selección dos destinos máis salientables do mercado turístico.
- ¿ Uso dunha metodoloxía activa e motivadora que implique a participación do alumno como axente activo do proceso de ensino e aprendizaxe.
- ¿ Uso de TIC e de recursos bibliográficos e audiovisuais na aula.

O Centro encóntrase no municipio de Pontedeume ocupa a beira meridional da ría de Ares formada polo río Eume. Forma parte da comarca do Eume xunto con outros municipios como é Monfero, Capela, As Pontes e Cabanas. As infraestruturas de comunicación son bastante densas, destacando: a nacional 651 de Ferrol a Betanzos, e a autoestrada do Atlántico. Ademais temos outras estradas secundarias como a LC 152 Cabanas - As Pontes, Pontedeume - Miño pola costa e outras secundarias de carácter local.

Habemos falar tamén do ferrocarril, onde Pontedeume está situado na liña Betanzos -Ferrol.

O municipio de Pontedeume está situado no golfo Ártabro e podemos distinguir dúas áreas xeográficas. Unha é a relativamente ampla veiga que se forma no fondo da ría, onde están as parroquias de Ombre, Nogueirosa, O Vilar e a mesma vila. Unha pequena serra, formada polas estribacións da Serra da Loba, cerra o val polo sur, coas súas máximas alturas no monte Queimado (403 metros), Allegue (411 metros) e Castrelo (329 metros).

Outra zona é a estreita franxa costeira que se abre hacia a boca da ría ó pe do monte Breamo, onde están as parroquias de Centroña e Boebre. A costa e xeralmente abrupta e alta, coa praia de Ber como accidente máis significativo.

A parroquia de Andrade é a única que non se encontra dentro desta división, e a máis interior e alongada da costa.

A poboación alcanza os 8.881 habitantes, cunha densidade de 292 habitantes por quilómetro cadrado. A principal concentración se da na vila, con 4.607 habitantes; o resto se atopa diseminado polos 29,5 quilómetros cadrados da superficie do municipio.

Algo máis da metade da súa poboación activa traballa no sector terciario, no porto, o comercio, os servizos persoais e recreativos, hostalería, ensinanza, administración pública, finanzas e transporte interior, en termos porcentuais é o 52,4% do total. Na súa rama industrial, á que se dedica o 31,3% dos activos, destacan as actividades derivadas dos produtos primarios, madeira e láctea, así como as de artes gráficas. Na construción emprégase o 10% da poboación ocupada do municipio.

A agricultura xa non ocupa unha importante posición no municipio, so o 4,8% da ocupación. Desenvólvese basicamente no grupo familiar, cunha dedicación de tempo parcial. A gandería apenas é importante. A actividade pesqueira e marisqueira é case residual ocupando moi poucas persoas na actualidade.

O grao de cualificación profesional aumentou considerablemente. Case o 30% do total da poboación ocupada son traballadores cualificados na industria

Do análise da poboación ocupada segundo situación socioprofesional extraese que o grupo abertamente maioritario é o dos asalariados, o 76%. Do que un 55,5% son asalariados fixos e o 25,5% restante, eventuais.

En Pontedeume puxose en marcha un Parque Empresarial con dúas importantes empresas xa instaladas e unha capacidade de ampliación do solo ata as 800 Has. Este dispositivo permítelle desenvolver as ofertas do seu tecido productivo.

O desenvolvemento económico da comarca supón a demanda de servizos de ocio e turismo polo que o emprego ou emprendemento en intermediação e venta de servizos turísticos atopa oportunidades; por outra banda, o concello de Pontedeume, dados os seus recursos histórico

patrimoniais, a cantidade de segundas residencias en nas zona de praia, e o patrimonio natural, co Parque Natural Fragas do Eume, supón un enclave con capacidade de atracción turística, no que se poden contemplar actividades propias de axencias de viaxes de receptivo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A Xeografía Turística.	Introducción á materia, aclarando os conceptos básicos e mostrando á importancia de acadar sólidos coñecementos en Xeografía Turística para o desempeño profesional dun axente de viaxes, sexa na creación de produtos turísticos, como no seu asesoramento e venda	4	3
2	Fontes Documentais e Aplicacións Informáticas no estudo da Xeografía Turística.	Análise das Fontes Documentais mais relevantes no estudo da Geografía Turística, destacando a Cartografía e as Webs dos Destinos; manexo das Aplicacións Webs mais salientables, especialmente ás derivadas dos SIG.	6	3
3	Rasgos Xeográficos de España; especial referencia á Xeografía de Galicia.	Análise dos aspectos relevantes da xeografía española e galega.	10	5
4	Rasgos Históricos e Culturais de España; especial referencia á Historia e a Cultura Galegas.	Reseña dos aspectos, Históricos e Culturais de España, facendo especial referencia á Historia e a Cultura Galega..	10	5
5	Destinos Turísticos de España; especial referencia ós Destinos Turísticos de Galicia.	Análise da Oferta Turística actual de España, profundizando especialmente nos Destinos Galegos.	45	20
6	Rasgos Xeográficos, Históricos, e Culturais de Europa.	Reseña dos aspectos Xeográficos, Históricos e Culturais Europeos.	30	15
7	Destinos Turísticos de Europa.	Análise da Oferta Turística actual do Continente Europeo.	30	10
8	Destinos Turísticos de África.	Análise da Oferta Turística actual do Continente Africano.	25	12
9	Destinos Turísticos de América.	Análise da Oferta Turística actual do Continente Americano.	25	12
10	Destinos Turísticos de Asia.	Análise da Oferta Turística actual do Continente Asiático.	20	10
11	Destinos Turísticos da Oceanía.	Análise da Oferta Turística actual da Oceanía.	8	5

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A Xeografía Turística.	4

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica a xeografía turística de España, na que distingue a súa división administrativa e os aspectos máis salientables do seu relevo, da súa hidrografía e do seu clima.	NO
RA3 - Identifica os principais elementos da xeografía turística de Europa e do resto do mundo, e reconece a división política dos continentes e os seus estados, así como o relevo, a hidrografía e o clima.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de xeografía turística e a súa importancia para o coñecemento integral dos destinos.
CA3.1 Descríbense as funcións da Organización Mundial do Turismo (OMT) no contexto da división territorial dos países en rexións e subrexións.
CA3.2 Identifícanse e localízanse as rexións e as subrexións turísticas da OMT.

4.1.e) Contidos

Contidos
Concepto de xeografía turística: identificación.
Organización Internacional do Turismo (OMT): concepto e funcións. Rexións e subrexións.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Fontes Documentais e Aplicacións Informáticas no estudo da Xeografía Turística.	6

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica a xeografía turística de España, na que distingue a súa división administrativa e os aspectos máis salientables do seu relevo, da súa hidrografía e do seu clima.	NO
RA2 - Identifica a xeografía turística de Galicia, na que distingue a súa división administrativa e os seus principais trazados físicos e climáticos.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.10 Identifícanse os materiais e as fontes para o estudo dos destinos turísticos.
CA2.7 Identifícanse os materiais e as fontes para o estudo dos destinos turísticos.

4.2.e) Contidos

Contidos
Aplicacións informáticas e outras fontes para o estudo da xeografía turística.
Aplicacións informáticas e outras fontes para o estudo da xeografía turística de Galicia.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Rasgos Xeográficos de España; especial referencia á Xeografía de Galicia.	10

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica a xeografía turística de España, na que distingue a súa división administrativa e os aspectos máis salientables do seu relevo, da súa hidrografía e do seu clima.	NO
RA2 - Identifica a xeografía turística de Galicia, na que distingue a súa división administrativa e os seus principais trazados físicos e climáticos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Identifícase a organización territorial e administrativa de España, e distínguense as comunidades autónomas, as provincias e as comarcas máis representativas, e os concellos turísticos máis destacables, así como a súa localización xeográfica.
CA1.3 Identifícanse e descríbense as características, as unidades físicas e os accidentes xeográficos no relevo de España.
CA1.4 Identifícanse os principais elementos característicos da hidrografía e do litoral.
CA1.5 Identifícanse e descríbense as paisaxes características e a vexetación autóctona, así como os principais espazos naturais protexidos.
CA1.6 Identifícanse e descríbense as características xerais do clima de España.
CA1.7 Analízase a distribución da poboación en España.
CA2.1 Identifícase a organización territorial e administrativa de Galicia, e distínguense as súas comarcas máis representativas e os concellos turísticos máis destacables, así como a súa localización xeográfica.
CA2.2 Identifícanse e descríbense as características, as unidades físicas e os accidentes xeográficos máis salientables no relevo de Galicia.
CA2.3 Identifícanse os principais elementos característicos da hidrografía e do litoral.
CA2.4 Identifícanse e descríbense as paisaxes características e a vexetación autóctona, así como os principais espazos naturais protexidos.
CA2.5 Identifícanse e descríbense as características xerais do clima de Galicia.
CA2.6 Analízase a distribución da poboación en Galicia.

4.3.e) Contidos

Contidos
Organización territorial e administrativa: concepto e identificación de autonomía, rexión, provincia, comarca e concello.
Relevo: características e unidades físicas.
Hidrografía e o litoral. Denominación turística das costas.
Vexetación, paisaxes características e espazos naturais.
Demografía: distribución da poboación.
Organización territorial e administrativa: concepto de comarca e a súa identificación en Galicia.

Contidos

Relevo: características e unidades físicas de Galicia.

Hidrografía e o litoral de Galicia.

Vexetación, paisaxes características e espazos naturais protexidos de Galicia.

O clima galego.

Demografía: distribución da poboación en Galicia.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Rasgos Históricos e Culturais de España; especial referencia á Historia e a Cultura Galegas.	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica a xeografía turística de España, na que distingue a súa división administrativa e os aspectos máis salientables do seu relevo, da súa hidrografía e do seu clima.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.8 Identifícanse os principais elementos característicos das culturas e dos pobos de España.
CA1.9 Valorouse a pluralidade de linguas, culturas, costumes, ritos e crenzas das comunidades autónomas españolas.

4.4.e) Contidos

Contidos
Respecto polas crenzas, as linguas e os elementos diferenciais das comunidades autónomas.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Destinos Turísticos de España; especial referencia ós Destinos Turísticos de Galicia.	45

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Identifica os principais destinos turísticos de España, e describe e valora os seus recursos e súa oferta turística.	SI
RA5 - Identifica os principais destinos turísticos de Galicia, e describe e valora os seus recursos e a súa oferta turística.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Localizáronse xeograficamente destinos turísticos.
CA4.2 Caracterizáronse os destinos turísticos españois atendendo á súa especialización turística.
CA4.3 Recoñeceuse a oferta turística máis salientable en cada tipo de destinos.
CA4.4 Identificáronse nos destinos os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA4.5 Seleccionáronse os destinos máis destacables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.
CA4.6 Identificouse a coincidencia de tipoloxías turísticas nun mesmo destino.
CA4.7 Utilizáronse diversas fontes de información.
CA5.1 Localizáronse xeograficamente os principais destinos turísticos de Galicia.
CA5.2 Recoñecéronse os trazos diferenciais da oferta turística de Galicia.
CA5.3 Caracterizáronse os destinos turísticos galegos atendendo á súa especialización turística.
CA5.4 Identificáronse nos destinos os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA5.5 Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores de mercado.
CA5.6 Utilizáronse diversas fontes de información.

4.5.e) Contidos

Contidos
Destinos españois de sol e praia: centros turísticos litorais peninsulares e insulares.
Destinos culturais: rutas culturais, enoloxía, festas, ritos e costumes.
Destinos urbanos: oferta turística nas cidades; concellos turísticos; congresos, negocios, reunións e incentivos.
Destinos rurais e de natureza.
Destinos de espazos lúdicos e de lecer.

Contidos

Destinos deportivos (de golf, náuticos, ecuestres, de aventuras e de neve), de saúde e de beleza.

Grandes eventos nos destinos.

Destinos turísticos do litoral.

O Camiño de Santiago.

Destinos urbanos: principais cidades e vilas turísticas de Galicia.

Destinos de espazos lúdicos e de lecer: destinos asociados a festas de interese turístico.

Destinos asociados a ofertas turísticas específicas: termalismo, golf, turismo náutico, congresos e convencións, cruzeiros, turismo activo, etc.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Rasgos Xeográficos, Históricos, e Culturais de Europa.	30

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Identifica os principais elementos da xeografía turística de Europa e do resto do mundo, e recoñece a división política dos continentes e os seus estados, así como o relevo, a hidrografía e o clima.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.3 Analizouse a organización política e territorial de Europa.
CA3.4 Identificouse as principais unidades físicas de Europa.
CA3.5 Distinguíronse e localizáronse xeograficamente os países comunitarios e os non comunitarios, así como os territorios dependentes de dentro e fóra de Europa.
CA3.6 Descríbironse os elementos e as características máis salientables e representativas do relevo, a hidrografía e o litoral europeos.
CA3.7 Descríbironse as unidades físicas, as paisaxes e a vexetación máis destacables, así como os principais espazos naturais protexidos e as características xerais do clima europeo.
CA3.9 Analizáronse as características máis sobresalientes das culturas e dos pobos de Europa.
CA3.10 Valorouse a pluralidade de linguas, culturas, costumes, ritos e crenzas de Europa.

4.6.e) Contidos

Contidos
Organización política e territorial de Europa: países comunitarios e non comunitarios, e os seus territorios dependentes dentro e fóra de Europa.
Unidades físicas europeas: relevo, hidrografía e litoral.
Vexetación, paisaxe, espazos naturais e climas europeos.
Diversidade cultural europea: culturas, pobos e linguas.
Xeografía turística do resto do mundo: trazos distintivos do relevo, a hidrografía, a vexetación, o clima e a diversidade cultural das rexións e das subrexións da OMT (agás Europa).
Actitude de respecto polas razas, as crenzas e os elementos diferenciadores destes países.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Destinos Turísticos de Europa.	30

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Identifica os principais destinos turísticos de Europa e do resto do mundo, e describe e valora os seus recursos e a súa oferta turística.	SI

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
CA6.2 Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
CA6.3 Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
CA6.4 Identificáronse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA6.5 Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.
CA6.6 Identificouse a coincidencia de tipoloxías turísticas nun mesmo destino.
CA6.7 Utilizáronse diversas fontes de información.

4.7.e) Contidos

Contidos
Destinos de sol e praia: centros turísticos litorais continentais e insulares.
Destinos culturais: rutas culturais; Patrimonio da Humanidade; gastronomía e enoloxía; festas, ritos e costumes.
Destinos urbanos: oferta turística nas cidades (negocios, reunións, congresos e incentivos).
Destinos rurais e de natureza.
Destinos de espazos lúdicos e de lecer.
Destinos deportivos (de golf, náuticos, ecuestres, de aventuras e de neve), de saúde e de beleza.
Grandes eventos nos destinos.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Destinos Turísticos de África.	25

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Identifica os principais elementos da xeografía turística de Europa e do resto do mundo, e recoñece a división política dos continentes e os seus estados, así como o relevo, a hidrografía e o clima.	NO
RA6 - Identifica os principais destinos turísticos de Europa e do resto do mundo, e describe e valora os seus recursos e a súa oferta turística.	SI

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.8 Descríbense as características máis destacables do relevo, a hidrografía, a vexetación, o clima e a diversidade cultural do resto de rexións e subrexións do mundo.
CA6.1 Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
CA6.2 Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
CA6.3 Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
CA6.4 Identifícanse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA6.5 Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.
CA6.6 Identifícase a coincidencia de tipoloxías turísticas nun mesmo destino.
CA6.7 Utilizáronse diversas fontes de información.

4.8.e) Contidos

Contidos
Destinos de sol e praia: centros turísticos litorais continentais e insulares.
Destinos culturais: rutas culturais; Patrimonio da Humanidade; gastronomía e enoloxía; festas, ritos e costumes.
Destinos urbanos: oferta turística nas cidades (negocios, reunións, congresos e incentivos).
Destinos rurais e de natureza.
Destinos de espazos lúdicos e de lecer.
Destinos deportivos (de golf, náuticos, ecuestres, de aventuras e de neve), de saúde e de beleza.
Grandes eventos nos destinos.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	Destinos Turísticos de América.	25

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Identifica os principais elementos da xeografía turística de Europa e do resto do mundo, e recoñece a división política dos continentes e os seus estados, así como o relevo, a hidrografía e o clima.	NO
RA6 - Identifica os principais destinos turísticos de Europa e do resto do mundo, e describe e valora os seus recursos e a súa oferta turística.	SI

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.8 Descríbense as características máis destacables do relevo, a hidrografía, a vexetación, o clima e a diversidade cultural do resto de rexións e subrexións do mundo.
CA6.1 Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
CA6.2 Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
CA6.3 Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
CA6.4 Identifícanse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA6.5 Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.
CA6.6 Identifícase a coincidencia de tipoloxías turísticas nun mesmo destino.
CA6.7 Utilizáronse diversas fontes de información.

4.9.e) Contidos

Contidos
Destinos de sol e praia: centros turísticos litorais continentais e insulares.
Destinos culturais: rutas culturais; Patrimonio da Humanidade; gastronomía e enoloxía; festas, ritos e costumes.
Destinos urbanos: oferta turística nas cidades (negocios, reunións, congresos e incentivos).
Destinos rurais e de natureza.
Destinos de espazos lúdicos e de lecer.
Destinos deportivos (de golf, náuticos, ecuestres, de aventuras e de neve), de saúde e de beleza.
Grandes eventos nos destinos.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Destinos Turísticos de Asia.	20

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Identifica os principais elementos da xeografía turística de Europa e do resto do mundo, e recoñece a división política dos continentes e os seus estados, así como o relevo, a hidrografía e o clima.	NO
RA6 - Identifica os principais destinos turísticos de Europa e do resto do mundo, e describe e valora os seus recursos e a súa oferta turística.	SI

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.8 Descríbense as características máis destacables do relevo, a hidrografía, a vexetación, o clima e a diversidade cultural do resto de rexións e subrexións do mundo.
CA6.1 Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
CA6.2 Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
CA6.3 Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
CA6.4 Identifícanse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA6.5 Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.
CA6.6 Identifícase a coincidencia de tipoloxías turísticas nun mesmo destino.
CA6.7 Utilizáronse diversas fontes de información.

4.10.e) Contidos

Contidos
Destinos de sol e praia: centros turísticos litorais continentais e insulares.
Destinos culturais: rutas culturais; Patrimonio da Humanidade; gastronomía e enoloxía; festas, ritos e costumes.
Destinos urbanos: oferta turística nas cidades (negocios, reunións, congresos e incentivos).
Destinos rurais e de natureza.
Destinos de espazos lúdicos e de lecer.
Destinos deportivos (de golf, náuticos, ecuestres, de aventuras e de neve), de saúde e de beleza.
Grandes eventos nos destinos.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	Destinos Turísticos da Oceanía.	8

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Identifica os principais elementos da xeografía turística de Europa e do resto do mundo, e recoñece a división política dos continentes e os seus estados, así como o relevo, a hidrografía e o clima.	NO
RA6 - Identifica os principais destinos turísticos de Europa e do resto do mundo, e describe e valora os seus recursos e a súa oferta turística.	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.8 Descríbense as características máis destacables do relevo, a hidrografía, a vexetación, o clima e a diversidade cultural do resto de rexións e subrexións do mundo.
CA6.1 Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
CA6.2 Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
CA6.3 Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
CA6.4 Identifícanse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
CA6.5 Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.
CA6.6 Identificouse a coincidencia de tipoloxías turísticas nun mesmo destino.
CA6.7 Utilizáronse diversas fontes de información.

4.11.e) Contidos

Contidos
Destinos de sol e praia: centros turísticos litorais continentais e insulares.
Destinos culturais: rutas culturais; Patrimonio da Humanidade; gastronomía e enoloxía; festas, ritos e costumes.
Destinos urbanos: oferta turística nas cidades (negocios, reunións, congresos e incentivos).
Destinos rurais e de natureza.
Destinos de espazos lúdicos e de lecer.
Destinos deportivos (de golf, náuticos, ecuestres, de aventuras e de neve), de saúde e de beleza.
Grandes eventos nos destinos.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Como regula a Orde do 12 de Xullo de 2011, a avaliación do módulo se realiza tomando como referencia os Resultados de Aprendizaxe e os Criterios de Avaliación do módulo profesional que establece o currículo, e se detallan os correspondentes a cada unidade didáctica no apartado que corresponde..

Tal vez sexa o elemento da programación que mais precisamos concretar, debido a que os desacordos que poidan xurdir, serán respecto ós mecanismos de calificación.

OS MÍNIMOS ESIXIBLES E OS CRITERIOS DE CALIFICACIÓN

O alumno supera el módulo de obter unha puntuación mínima de cinco puntos en cada unidade didáctica.

Cada unidade didáctica será avaliada cunha proba escrita que consistirá na solución de cinco supostos prácticos baseados na aplicación da materia que estudiamos na clase á realidade na práctica empresarial, cada un con valor de dous puntos, sendo 10 a máxima nota.

Temos en contra que o alumno debe obter unha puntuación mínima do 50% nos criterios de avaliación mínimos esixibles, que, como xa se sinalou, son os seguintes:

- UD 1:
 - CA1.1 - Identifícase o concepto de xeografía turística e a súa importancia para o coñecemento integral dos destinos.

- UD 2:
 - CA1.10 - Identifícanse os materiais e as fontes para o estudo dos destinos turísticos.
 - CA2.7 - Identifícanse os materiais e as fontes para o estudo dos destinos turísticos.

- UD 3:
 - CA1.2 - Identifícase a organización territorial e administrativa de España, e distínguense as comunidades autónomas, as provincias e as comarcas máis representativas, e os concellos turísticos máis destacables, así como a súa localización xeográfica.
 - CA1.3 - Identifícanse e describíronse as características, as unidades físicas e os accidentes xeográficos no relevo de España.
 - CA1.4 - Identifícanse os principais elementos característicos da hidrografía e do litoral.
 - CA1.5 - Identifícanse e describíronse as paisaxes características e a vexetación autóctona, así como os principais espazos naturais protexidos.
 - CA1.6 - Identifícanse e describíronse as características xerais do clima de España.
 - CA2.1 - Identifícase a organización territorial e administrativa de Galicia, e distínguense as súas comarcas máis representativas e os concellos turísticos máis destacables, así como a súa localización xeográfica.
 - CA2.2 - Identifícanse e describíronse as características, as unidades físicas e os accidentes xeográficos máis salientables no relevo de Galicia.
 - CA2.3 - Identifícanse os principais elementos característicos da hidrografía e do litoral.
 - CA2.4 - Identifícanse e describíronse as paisaxes características e a vexetación autóctona, así como os principais espazos naturais protexidos.
 - CA2.5 - Identifícanse e describíronse as características xerais do clima de Galicia.

-UD 4:

CA1.8 - Identificáronse os principais elementos característicos das culturas e dos pobos de España.

-UD 5:

CA4.1 - Localizáronse xeograficamente destinos turísticos.

CA4.2 - Caracterizáronse os destinos turísticos españois atendendo á súa especialización turística.

CA4.3 - Recoñeceuse a oferta turística máis salientable en cada tipo de destinos.

CA4.4 - Identificáronse nos destinos os recursos culturais, naturais e doutro tipo.

CA5.1 - Localizáronse xeograficamente os principais destinos turísticos de Galicia.

CA5.2 - Recoñecéronse os trazos diferenciais da oferta turística de Galicia.

CA5.3 - Caracterizáronse os destinos turísticos galegos atendendo á súa especialización turística.

CA5.4 - Identificáronse nos destinos os recursos culturais, naturais e doutro tipo.

-UD 6:

CA3.4 - Identificouse as principais unidades físicas de Europa.

CA3.5 - Distinguíronse e localizáronse xeograficamente os países comunitarios e os non comunitarios, así como os territorios dependentes de dentro e fóra de Europa.

CA3.6 - Describíronse os elementos e as características máis salientables e representativas do relevo, a hidrografía e o litoral europeos.

CA3.7 - Describíronse as unidades físicas, as paisaxes e a vexetación máis destacables, así como os principais espazos naturais protexidos e as características xerais do clima europeo.

CA3.9 - Analizáronse as características máis sobresalientes das culturas e dos pobos de Europa.

-UD 7:

CA6.1 - Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.

CA6.2 - Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.

CA6.3 - Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.

CA6.4 - Identificáronse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.

CA6.5 - Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.

-UD 8:

CA6.1 - Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.

CA6.2 - Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.

CA6.3 - Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.

CA6.4 - Identificáronse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.

CA6.5 - Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.

-UD 9:

CA6.1 - Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.

CA6.2 - Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.

CA6.3 - Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.

CA6.4 - Identificáronse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.

CA6.5 - Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.

-UD 10:

- CA6.1 - Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
- CA6.2 - Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
- CA6.3 - Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
- CA6.4 - Identificáronse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
- CA6.5 - Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.

-UD 11:

- CA6.1 - Localizáronse os principais destinos turísticos internacionais.
- CA6.2 - Caracterizáronse os destinos turísticos internacionais atendendo á súa especialización turística.
- CA6.3 - Recoñeceuse a oferta turística máis destacable en cada tipo de destino internacional.
- CA6.4 - Identificáronse nos destinos internacionais os recursos culturais, naturais e doutro tipo.
- CA6.5 - Seleccionáronse os destinos máis salientables atendendo a factores comerciais, pola tendencia ou promocionais.

Una vez superadas todas as unidades didácticas, a calificación final do módulo será a suma de las notas de cada una de ellas polo el peso de cada unha, como se establece, a continuación.

Polo tanto a calificación final se calculará tendo en conta o peso de cada unidade didáctica do seguinte modo::

$CALIFICACIÓN\ FINAL = UD1 \cdot 3\% + UD2 \cdot 3\% + UD3 \cdot 5\% + UD4 \cdot 5\% + UD5 \cdot 20\% + UD6 \cdot 15\% + UD7 \cdot 10\% + UD8 \cdot 12\% + UD9 \cdot 12\% + UD10 \cdot 10\% + UD11 \cdot 5\%$

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

6.1. PROCEDIMIENTO PARA A RECUPERACIÓN DE PARTES NO SUPERADAS.

O alumno realizará una proba de cinco preguntas (cada unha por un valor de dous puntos) de desarrollo de extensión media sobre os mínimos esixibles que non teña acadado; se con esta oportunidade non é suficiente, poder acollarse ás medidas de recuperación contempladas a para a recuperación na avaliación final que se detallan a continuación.

6.2. PROCEDIMIENTO PARA A RECUPERACIÓN NA AVALIACIÓN FINAL.

O alumno que teña suspensa alguha unidade didáctica poderá recuperalas no mes de xuño, segundo o plan individualizado que se determine para él, no que se concretará cales son os Resultados de Aprendizaxe non acadados e un plan de recuperación para poder obter unha avaliación positiva na nota final.

As actividades de recuperación consistirán en traballos, avaliaránse nunha proba escrita.

No boletín de notas da terceira avaliación farase entrega documento (co formato que corresponde) que recolle a información que explica ó alumno qué partes exactamente debe recuperar, como se traballarán, e o alumno superará o módulo na avaliación final si as realiza positivamente:

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Segundo a normativa aplicable a este ciclo formativo, o alumno perde o deleito a avaliación continua dando as súas faltas de asistencia superan o 10% da totalidade do módulo, e así se lee notifica previo apercibimiento cuando supere o 6%.

O número de faltas de asistencia que suponen el 6% y el 10% no el presente módulo (de 213 horas en períodos lectivos de 60 min), son, 13 faltas para apercibimento, e 22 para perda de dereito a avaliación continua.:

Notificada a perda de dereito á avaliación continua, a calificación no boletín de notas será "PD" ; establecerase unha data para unha proba escrita en xuño, despois da terceira avaliación, que consistirá nun cuestionario de preguntas técnicas y aspectos prácticos sobre los Resultados de Aprendizaxe, nas que incluiremos os criterios de avaliación mínimos exigibles.

Para superar o módulo, terá que acadar el 50% del valor de cada un dos seis Resultados de Aprendizaxe.

Con esta finalidade, proba se compondrá de seis apartados, cada un deles con peso del 16%.

Non se contemplan mecanismos de recuperación.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O obxectivo da autoavaliación docente é a mellora continua do noso traballo.

Os aspectos a avaliar serán a consecución dos Resultados de Aprendizaxe, a adecuada temporalización de contidos, a validez dos criterios de avaliación utilizados, a eficacia dos medios de recuperación e atención á diversidade.

Os instrumentos que se utilizarán serán os seguimentos da programación, as dúas enquisas anuais realizadas ós alumnos, e a memoria final nas que se recollerán as incidencias e propostas de mellora para o próximo curso.

Os seguimentos da programación se cubren na aplicación informática para o seguimiento de programación nos ciclos LOE, que a Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa; neles reflectimos, para cada unidade didáctica, a súa data de inicio e final, (vendo si se corresponde coa temporalización prevista), o número de sesións realizadas, un comentario xeral, e un grao de cumprimento; respecto ás actividades programadas, tamén as sesións adicadas na práctica a tal efecto, e comentarios xerais, especialmente propostas de mellora, esenciais no proceso de mellora continua.

De realizarse actividades non programadas (dado que a programación é un documento aberto e flexible, e as necesidades e propostas xorden día a día), constarán nos seguimentos da programación.

Tamén, de existir desfases entre o programado e a práctica real (especialmente na temporalización), se reflectirá nos seguimentos da programación.

Por outra banda, o presente plan de calidade contempla dúas enquisas anuais ós alumnos, na que se expresan sobre varios aspectos, sendo de especial interés para o tema que nos ocupa a súa percepción ó inicio das actividades, (si se lles esclarece qué se lles vai a explicar, o que van a ter que facer, y sobre qué se lles vai a avaliar).

Por último, na memoria final, se exporá cantos alumnos tiñen superado o módulo, as incidencias, e suxestións para anos sucesivos que se consideren oportunas, dentro dun proceso de observación de erros e proposta de solucións, que está a perseguir un proceso de mellora continua.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Iniciado o curso, tras de coñecer os alumnos, e poder observar as primeiras dinámicas con eles, celebramos unha reunión o equipo docente coa la

orientadora do centro, con obxecto de realizar a avaliación inicial; analizamos a información relevante recabada sobre cada uno, podendo construír un cuadro xeral dos aspectos do grupo.

Neste aspecto nos diriximos polas actuacións que se recollen no Plan de Atención á Diversidade do CIFP Fraga do Eume, (concreción da realidade no centro, Decreto 229/2011, del 7 de Decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, nos que se imparte o ensino establecido en LOE), ten o obxectivo de dar resposta ás necesidades de carácter formativo do alumnado como personas individuais.

Merecen mención especial os alumnos con necesidades específicas de apoio educativo, que serán atendidos polos principios de normalización e inclusión; O Departamento de Orientación centraliza o proceso de identificación destes casos; a atención integral a este alumnado se iniciará desde que a súa necesidade sexa identificada, porque o manifiestan no proceso de admisión, ou porque estes casos xurden durante o curso (principalmente ó inicio do mesmo, valoradas na reunión de avaliación inicial); posteriormente se toman as medidas que se consideren oportunas, de flexibilización, reforzo ou apoio educativo.

É importante sinalar que a normativa permite adaptar os elementos de acceso ó currículo, pero non ó currículo en sí, polo que os obxectivos que acadarán estes alumnos serán os mesmos que o resto de los alumnos; é dicir, no caso de ser necesario, se proponen unhas medidas de acceso al currículo, (adaptacións curriculares non significativas), por exemplo, para o alumno que o necesite, se adaptarán tempos, metodoloxía, actividades, materiais didácticos (apuntes, ordenadores), atención máis personalizada, etc.

A continuación concretaremos las actuacións que se van a levar a cabo al respecto durante el presente curso.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

De percibir que algún dos alumnos, ten dificultades para acadar algún dos Resultados de Aprendizaxe se diseñarán medidas de reforzo, basadas nas dificultades concretas ás que a persona mostra.

Este módulo non adopta plantexar a necesidade de actividades de reforzo, porque non require coñecementos técnicos previos, pero se programa atención especial para alumnos adultos con escaso manexo nas TICs, co obxectivo de que acaden un nivel usuario de programas de edición de texto, presentación con Canvas, Google Maps, Google Earth, e folla de cálculo.

De detectarse a necesidade desta medida, se levará a cabo na el aula de informática, con explicacións personalizadas das funcións máis utilizadas de estos programas, a posta a disposición de enlaces a tutoriais, e a aplicación práctica de dúas actividades prácticas: dos programas de texto, e Canvas na primeira avaliación, elaborar en soporte informático un resumo da ruta que inclua imaxes do destino, e a representación da mesa nun proxecto de Google Maps con marcadores atractivos.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A natureza dos contidos deste módulo, facilitan a transmisión de certos valores, que forman parte dos chamados contidos transversais.

És importante incidir nestos asuntos por supoñer aspectos clave da deontoloxía profesional de atención al público no sector; a continuación reflectiremos táqueles que se procede incorporar debido os contidos do módulo:

- Relacionados co ámbito da interacción:
- A igualdade e non discriminación; o trato non discriminativo dos demais por razón algunha, será un valor que estará presente na aula en todo momento, os contidos colaboran nesta dirección, especialmente desde dous puntos de vista:
- O Respeto a outras culturas, especialmente ó valorar a pegada cultural que nos deixaron os árabes e os xudeus, que analizamos a través de súas aportacións a nosa cultura.
- Empatía hacia las personas en diferentes etapas de la vida, o con problemas de salud, al diseñar ofertas gastronómicas para ellos.
- Ámbito do desenvolvemento persoal:
- Hábitos saudables de consumo, ocio e alimentación, fundamentalmente aprendendo aspectos nutricionais a ter en conta a hora de diseñar produtos turísticos compatibles cunha vida sana, en contacto coa natureza.
- Posta en valor do patrimonio sociocultural, especialmente no referente as súas manifestacións gastronómicas, analizando sempre positivamente as particularidades culturais propias e alleas.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

El alumno, percibirá, a medida que avanza no ciclo, a interrelación entre os contidos, pois todos buscan dotarlle das distintas competencias asociadas a súa profesión, e a cooperación de todo o equipo o servizo da calidade na súa formación, como percibirá cando teña que desenvolver o módulo de Proxecto.

Serán interdisciplinares, ó colaborar con profesores de diferentes módulos, para que o alumno perciba a interrelación de contidos, o mesmo tempo que se acerca a situacións cercanas á práctica laboral.

Estas actividades se proporán e aprobarán no seno do departamento.

10. Outros apartados

10.1) ASPECTOS METODOLÓXICOS

Planificando o traballo que realizaremos no curso lectivo, unha das decisións máis importantes, é determinar cómo imos a construír o aprendizaxe dos nosos alumnos.

Na Formación Profesional, calquera metodoloxía didáctica elixida será válida si logra unha labor integradora da teoría e a práctica; cando eliximos as actividades que levaremos a cabo, faremos pensando na práctica profesional nas empresas da contorna productiva do centro.

Con esta finalidade, se seguirá o método expositivo coxugado coa realización de actividades prácticas.

As orientacións pedagóxicas que contempla o currículo para o módulo de , Este módulo profesional é de soporte, e contén formación necesaria para desempeñar a función de información e asesoramento.

As funcións de asesoramento e información turística abranguen aspectos como:

¿ Compilación e análise de información sobre recursos e oferta dos destinos turísticos antes do inicio da viaxe.

¿ Información e asesoramento a turistas en visitas e viaxes.

As actividades profesionais asociadas a esta función aplícanse no servizo de asistencia e guía en viaxes e no destino.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais a), b), c), f) e k) do ciclo formativo e as competencias a), b) e f).

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- ¿ Análise da especialización de diferentes tipos de destinos turísticos.
- ¿ Descrición dos elementos máis característicos do medio físico dos destinos, desde o enfoque da xeografía turística.
- ¿ Identificación dos destinos turísticos máis salientables, con análise da súa oferta, os seus recursos e as súas características máis sobresaíntes.
- ¿ Aplicación específica dos tres puntos anteriores á comunidade autónoma de Galicia.
- ¿ Actualización continua da información para a selección dos destinos máis salientables do mercado turístico.
- ¿ Uso dunha metodoloxía activa e motivadora que implique a participación do alumno como axente activo do proceso de ensino e aprendizaxe.
- ¿ Uso de TIC e de recursos bibliográficos e audiovisuais na aula.

Esta metodoloxía tendrá que adaptarse a las necesidades generales del grupo y a las características particulares del alumno.

O obxectivo que se persegue é construír: partir do nivel de desenrolo, del estilo de aprendizaxe e dos coñecementos p previos do alumnado, se trata de conseguir que os alumnos constrúan aprendizaxes significativos, para o que lle permitirán, na vida real, adaptarse os cambios, a las circunstancias, solucionar problemas, etc., por eso é polo que serán Moiras importantes as actividades de investigación e procura de información que se plantexarán no el módulo.

PRINCIPIOS METODOLÓGICOS

- CONSTRUCTIVISMO: Partir de lo que ya saben e ir graduando la dificultad; importancia de evaluar los conocimientos previos, (con un cuestionario de conocimientos previos, y con actividades estilo brainstorming introductorias a las unidades didácticas) y su estilo de aprendizaje (realizando un cuestionario KOBL).
- TRANSMITIR CONOCIMIENTOS APLICABLES: APRENDER HACIENDO, propuesta de actividades prácticas.
- TRABAJO EN EQUIPO: formando equipos equilibrados según particularidades. -VARIEDAD EN LA SELECCIÓN DE TAREAS; buscamos tareas motivadoras, variadas y cercanas a la realidad laboral del profesional de guía y asistencia.

ESTRATEGIAS METODOLÓGICAS

Conseguir que los alumnos adquieran las habilidades y destrezas necesarias para obtener los resultados de aprendizaje estipuladas por el currículo para el módulo, se tomará en consideración dos puntos fundamentales:

1. LAS EXIGENCIAS SOCIALES Y LABORALES EN EL SECTOR EN LA ACTUALIDAD, entre las que destacan la creatividad, el trabajo en equipo, y la capacidad de adaptación a los cambios; todas ellas destrezas que se aprenden o perfeccionan trabajando con ellas, influyendo en la metodología a aplicar.
2. LA DIVERSIDAD DEL GRUPO, sus diferentes estilos y estrategias de aprendizaje, niveles de madurez y momentos vitales, por lo que realizaremos agrupamientos equilibrados, e intercalaremos tareas que requieran más espontaneidad con las que impliquen más reflexión. Se combina el método expositivo con la realización de tareas, para hacer hincapié en las estrategias en las que el alumno es participativo.

ESTRATEGIAS DE TRABAJO EN EQUIPO

- Estrategias de pequeño grupo, de cuatro o cinco personas.
- Estrategias de gran grupo, en la puesta en común de la resolución de las tareas.
- Parejas, para la resolución de casos concretos, opiniones breves, recopilación o resumen de lo visto hasta el momento: cuestionarios, mapas conceptuales, autoevaluaciones, etc.

Las actividades de pequeño grupo, o parejas, se atenderá a la diversidad realizando agrupamientos equilibrados, con alumnos más maduros (los adultos que provienen del mundo laboral o de estudios universitarios), en cada equipo, y alumnos más espontáneos con otros más reflexivos, con la finalidad de generar sinergias positivas.

TAREAS DE ENSEÑANZA-APRENDIZAJE

Se realizarán al menos dos por cada unidad de trabajo.

Al elegir las tareas existirá una tendencia al aprendizaje basado en problemas, esto es, planteando situaciones reales a las que el alumno expondrá cómo resolver, con lo que está aprendiendo.

-TAREAS INICIALES: presentan el tema, los objetivos a alcanzar, intentan buscar los conocimientos previos de los alumnos; son preguntas sonda, de principio de la sesión, reflexiones sobre el tema en la página web del aula, una nota de prensa, KPSI, etc.

-TAREAS DE MOTIVACIÓN Y DESARROLLO DE LOS CONTENIDOS: se detallan en las unidades didácticas.

-TAREAS DE REFUERZO: pensadas para atender a los alumnos con necesidades de refuerzo educativo, tanto puntuales como permanentes; se plantean ante las necesidades que se detectan, y en principio, como ya se ha expuesto en el apartado de atención a la diversidad, se atenderá a las posibles carencias en uso de las TICs.

USO DE LAS NUEVAS TECNOLOGÍAS

LA PÁGINA WEB DEL AULA [¿clasededeborah.com?](http://clasededeborah.com); un espacio público en el que pueden consultar y descargar, materiales didácticos, y enlaces de interés para actividades de ampliación, cuestionarios, ejercicios, información en distintos soportes por la profesora para el desarrollo de las clases y adaptados al grupo; disponibles en formatos que permiten ser proyectados en pantalla, consultados en dispositivos electrónicos o impresos.

De este modo se facilita el acceso a los materiales, y se puede atender a la diversidad, poniendo a disposición de los alumnos materiales que desarrollan aspectos muy concretos que pueden responder a intereses individuales, (de algún alumno que quiera profundizar mucho en un tema), pero no del grupo en general, o materiales para actividades de refuerzo para los que lo necesiten.

Este espacio web está vinculado al correo electrónico de la profesora, de modo que el alumno pueda consultar dudas y hacer entrega de trabajos de los que no se solicite copia impresa.

-Un perfil de Facebook temático, que facilitará relaciones con las empresas y agentes turísticos del sector, dado que el Decreto 266/2007, de 28 de Diciembre por el que se regulan los Centros Integrados de Formación Profesional en la Comunidad Autónoma de Galicia, señala (art. 6.b) como una de las funciones de estos centros, *¿Desarrollar vínculos con el sistema productivo del entorno, sectorial, comarcal o local?*; este perfil se vinculará a los de instituciones, de referencia en el sector, como, comunidad Hosteltur, TecnoHotel, Spain.info, Turgalicia...,) y empresas turísticas del entorno del centro, de manera que se vaya generando automáticamente un dossier de prensa electrónico especializado en el sector Hostelería y Turismo, con la actualidad y curiosidades del día a día, e incluso, interactuando con profesionales.

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025682	Fraga do Eume	Pontedeume	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0384	Recursos turísticos	2021/2022	6	187	187

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ALEJANDRA PÉREZ PÉREZ
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A competencia xeral deste título consiste en programar e realizar viaxes combinadas e calquera tipo de eventos, e vender servizos turísticos en axencias de viaxes e a través doutras unidades de distribución, propondo accións para o desenvolvemento dos seus programas de márketing e asegurando a satisfacción da clientela.

A presente programación do módulo de Recursos Turísticos está fundamentada no propósito de adaptar os contidos teórico-prácticos desenvolvidos no currículo do Título de Técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos, establecido polo Decreto 172/2010, do 23 de setembro, e a realidade do contorno laboral do noso centro, tendo presente o que este contorno espera e esixe daquelas persoas que pretenden incorporarse ao mesmo.

A programación non é un texto definitivo e irreversible. Ben ao contrario, pretende constituirse nun fio condutor do proceso de ensinanza-aprendizaxe que non só pode, senón que tamén debe adaptarse á realidade cambiante do contorno e aos resultados das distintas avaliacións do devandito proceso. Neste senso, ao longo do curso, poderán definirse axustes e reaxustes a esta programación en función do grao de consecución dos obxetivos xerais e específicos que se amosan nos seguintes apartados.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Introducción aos conceptos de Patrimonio Turístico e Recurso turístico	Introducir os conceptos, clasificación e características de ambos conceptos segundo a normativa vixente	17	20
2	Conceptos básicos da Historia de Arte e Patrimonio histórico artístico	Descrición das diferentes tipoloxías artísticas ao longo da historia e o principal legado que hoxe en día é susceptible de ser recurso turístico	50	20
3	Identificación e análise da diversidade do patrimonio sociocultural	Presentación do patrimonio cultural, social, relixioso, gastronómico, folclórico e inmaterial tanto en Galicia como en España	50	20
4	Analizar e interpretar o patrimonio natural e paisaxístico	Presentar os recursos naturais e a súa normativa e protección así como os deportes ou actividades derivadas desta natureza	35	20
5	Interpretar o patrimonio artístico, socio-cultural e histórico	Consiste en aprender as técnicas da interpretación do patrimonio e analizar as estaxes necesarias para a súa aplicación coma recurso turístico	35	20

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Introducción aos conceptos de Patrimonio Turístico e Recurso turístico	17

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os recursos turísticos do territorio e analiza a súa tipoloxía, as súas características e a normativa de protección.	NO
RA3 - Identifica o patrimonio sociocultural de España e analiza a súa diversidade.	NO
RA4 - Analiza, caracteriza e interpreta o patrimonio natural e paisaxístico de España como recurso turístico.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Clasifícanse atendendo á tipoloxía e consonte a lexislación.
CA3.1 Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar a tipoloxía do patrimonio histórico e cultural.
CA3.2 Elaboráronse fichas de identificación e descrición dos recursos para clasificar a súa tipoloxía e a súa importancia.
CA3.4 Deseñáronse fórmulas para clasificar e interpretar outro tipo de recursos: gastronomía, museos, etnografía, etnoloxía e tradicións.
CA4.1 Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar os tipos de recursos naturais e paisaxísticos.
CA4.3 Definíronse as características da clasificación legal existente.

4.1.e) Contidos

Contidos
Recursos turísticos: clasificación.
Características dos recursos segundo a súa tipoloxía.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Conceptos básicos da Historia de Arte e Patrimonio histórico artístico	50

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os recursos turísticos do territorio e analiza a súa tipoloxía, as súas características e a normativa de protección.	NO
RA2 - Interpreta os conceptos básicos da arte, e caracteriza o patrimonio artístico de España.	SI
RA3 - Identifica o patrimonio sociocultural de España e analiza a súa diversidade.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Detectáronse os recursos turísticos máis destacados de cada comunidade autónoma.
CA1.2 Detectáronse os recursos turísticos de Galicia.
CA1.4 Determinouse e explicouse o tipo de recurso, atendendo ás súas peculiaridades e á súa singularidade.
CA1.5 Deseñáronse bases de datos de recursos turísticos por áreas ou zonas que reflectan a tipoloxía dos espazos turísticos en relación cos recursos da zona.
CA2.1 Identificáronse os aspectos básicos da arte universal.
CA2.2 Detectáronse as principais manifestacións artísticas españolas.
CA2.3 Recoñecéronse prototipos artísticos que constitúen os modelos universais e españois.
CA2.4 Discrimináronse as características técnicas e culturais de cada estilo.
CA2.5 Identificáronse as principais liñas conceptuais da pintura, a escultura e a arquitectura que fundamentan unha cultura.
CA2.6 Recoñecéronse os centros culturais de interese con actividade turística.
CA2.7 Interpretáronse e analizáronse obras de arte de diferentes tipos.
CA3.7 Recoñeceuse o patrimonio sociocultural máis representativo de cada período histórico de Galicia.

4.2.e) Contidos

Contidos
Conceptos básicos de pintura, escultura e arquitectura.
Outras manifestacións artísticas.
Movimentos e estilos artísticos en pintura, escultura, arquitectura e outras manifestacións artísticas de España, facendo especial referencia ao ámbito galego: prehistoria; primeiras culturas; arte romana, visigoda, islámica, mudéjar e mozárabe, prerromán
Análise e interpretación básica dunha obra de arte.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Identificación e análise da diversidade do patrimonio sociocultural	50

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Identifica os recursos turísticos do territorio e analiza a súa tipoloxía, as súas características e a normativa de protección.	NO
RA3 - Identifica o patrimonio sociocultural de España e analiza a súa diversidade.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Definiuse a protección legal e institucional para cada recurso.
CA1.7 Recoñecéronse os organismos e as institucións para a tutela dos recursos.
CA1.8 Definiuse o proceso de petición para solicitar a declaración dun recurso en relación á súa tipoloxía e ás súas características.
CA1.9 Reuníronse os documentos necesarios para solicitar adecuadamente a catalogación de bens ou recursos.
CA3.1 Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar a tipoloxía do patrimonio histórico e cultural.
CA3.3 Identifícanse as cidades españolas Patrimonio da Humanidade, así como outros bens inscritos na lista de Patrimonio Mundial como bens de interese cultural (BIC), e outro tipo de bens clasificados.
CA3.5 Clasifícanse as festas tradicionais e diferéncianse as de interese turístico internacional e estatal, e as que se celebren nas comunidades autónomas.
CA3.6 Identifícanse os principais museos e centros culturais españois, así como os seus contidos xenéricos.
CA3.8 Identifícanse os BIC máis representativos de Galicia.

4.3.e) Contidos

Contidos
Lexislación relativa aos recursos turísticos e a súa aplicación.
Normativa de ámbito comunitario, estatal e autonómico referente aos recursos turísticos, á súa protección, ao seu mantemento e ao seu recoñecemento.
Patrimonio e bens patrimoniais en España. Turismo cultural.
Identificación e análise do patrimonio histórico-artístico e sociocultural de Galicia: BIC, Patrimonio da Humanidade, museos, festas, gastronomía e enoloxía, etnografía e artesanía, patrimonio inmaterial, e arquitectura civil, relixiosa e militar.
Patrimonio da Humanidade: concepto; criterios de inclusión e categorías na lista de Patrimonio da Humanidade; xestión dunha candidatura; órganos; bens españois incluídos na lista de Patrimonio da Humanidade.
Patrimonio Europeo: concepto e finalidade; bens españois declarados.
Museos e outros centros culturais.
Festas e declaracións de interese turístico autonómico, estatal e internacional: normativa.
Gastronomía de España: elaboracións e produtos tradicionais. Normativa.
Enoloxía de España: zonas vinícolas e denominacións de orixe.

Contidos

Etnografía e artesanía: produtos propios de cada zona e a súa tipoloxía.

Descrición e contido do patrimonio inmaterial: música popular, danza, tradicións e outras expresións culturais.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Analizar e interpretar o patrimonio natural e paisa-xístico	35

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Analiza, caracteriza e interpreta o patrimonio natural e paisaxístico de España como recurso turístico.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar os tipos de recursos naturais e paisaxísticos.
CA4.2 Clasifícanse os tipos de espazos naturais protexidos e non protexidos (litoral, montaña, espazos húmidos, etc.).
CA4.3 Defínense as características da clasificación legal existente.
CA4.4 Propúxéronse métodos para sensibilizar as persoas visitantes e previr conflitos na relación entre turismo e natureza.
CA4.5 Utilizáronse os sistemas de información xeográfica como ferramenta de planificación e uso turístico dos recursos naturais.
CA4.6 Defínense a protección legal e institucional do patrimonio natural: organismos e institucións na tutela do patrimonio, acordos e convenios internacionais, e normativa da Unión Europea.

4.4.e) Contidos

Contidos
Concepto de recursos naturais e paisaxísticos.
Normativa estatal e autonómica.
Espazos naturais protexidos españois e a súa normativa: parques nacionais, parques naturais, etc. Flora e fauna máis destacadas.
Programas europeos e estatais, e outras axudas destinadas ao aproveitamento turístico destes bens.
Novas tecnoloxías para detectar e localizar os espazos: programas de cartografía, etc. Utilización.
Medidas para manter o medio. Turismo e sustentabilidade.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Interpretar o patrimonio artístico, socio-cultural e histórico	35

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Interpreta globalmente o patrimonio artístico, sociocultural e histórico, e analiza as estratexias necesarias para a súa aplicación como recurso turístico.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Identifícanse as funcións e o valor da interpretación do patrimonio e dos recursos turísticos.
CA5.2 Identifícanse as fases dunha planificación interpretativa.
CA5.3 Establecéronse os métodos máis adecuados para levar a cabo a interpretación.
CA5.4 Caracterizáronse os sistemas de interpretación en función do tipo de recurso que se explique ou sobre o que se interveña.
CA5.5 Realizouse a planificación interpretativa, segundo o nivel de actuación e en función das fases.
CA5.6 Descríbironse as formas de levar a cabo unha interpretación de recursos: itinerarios autoguiados, publicacións interpretativas, sinais e carteis, exhibicións, medios audiovisuais e centros de visitantes.
CA5.7 Definíronse os métodos de avaliación e control na interpretación.
CA5.8 Deseñáronse os correspondentes cuestionarios de satisfacción.

4.5.e) Contidos

Contidos
Fundamento da interpretación do patrimonio aplicado aos recursos.
Procesos da planificación interpretativa: métodos e soportes.
Suxestións para a interpretación: casos prácticos.
Deseño dos métodos de avaliación e control dos sistemas de interpretación.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Superará o módulo aquela alumna ou alumno que acade os contidos mínimos expresados en cada unidade didáctica expresados no punto 4.c.
Expóñense a continuación:

CA1.3 - Clasifícanse atendendo á tipoloxía e consonte a lexislación.

CA3.2 - Elaboráronse fichas de identificación e descrición dos recursos para clasificar a súa tipoloxía e a súa importancia.

CA3.4 - Deseñáronse fórmulas para clasificar e interpretar outro tipo de recursos: gastronomía, museos, etnografía, etnoloxía e tradicións.

CA4.1 - Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar os tipos de recursos naturais e paisaxísticos.

CA1.1 - Detectáronse os recursos turísticos máis destacados de cada comunidade autónoma

CA1.2 - Detectáronse os recursos turísticos de Galicia.

CA1.4 - Determinouse e explicouse o tipo de recurso, atendendo ás súas peculiaridades e á súa singularidade.

CA2.1 - Identifícanse os aspectos básicos da arte universal.

CA2.2 - Detectáronse as principais manifestacións artísticas españolas.

CA2.3 - Recoñecéronse prototipos artísticos que constitúen os modelos universais e españois.

CA2.4 - Discrimináronse as características técnicas e culturais de cada estilo.

CA2.5 - Identifícanse as principais liñas conceptuais da pintura, a escultura e a arquitectura que fundamentan unha cultura.

CA2.6 - Recoñecéronse os centros culturais de interese con actividade turística.

CA2.7 - Interpretáronse e analizáronse obras de arte de diferentes tipos.

CA3.7 - Recoñeceuse o patrimonio sociocultural máis representativo de cada período histórico de Galicia.

CA1.6 - Definiuse a protección legal e institucional para cada recurso.

CA1.7 - Recoñecéronse os organismos e as institucións para a tutela dos recursos.

CA3.1 - Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar a tipoloxía do patrimonio histórico e cultural.

CA3.3 - Identifícanse as cidades españolas Patrimonio da Humanidade, así como outros bens inscritos na lista de Patrimonio Mundial como bens de interese cultural (BIC), e outro tipo de bens clasificados.

CA3.5 - Clasifícanse as festas tradicionais e diferenciáronse as de interese turístico internacional e estatal, e as que se celebren nas comunidades autónomas.

CA3.6 - Identifícanse os principais museos e centros culturais españois, así como os seus contidos xenéricos.

CA3.8 - Identifícanse os BIC máis representativos de Galicia.

CA4.1 - Identifícanse os obxectivos e os elementos clave para clasificar os tipos de recursos naturais e paisaxísticos.

CA4.2 - Clasifícanse os tipos de espazos naturais protexidos e non protexidos (litoral, montaña, espazos húmidos, etc.).

CA4.6 - Definiuse a protección legal e institucional do patrimonio natural: organismos e institucións na tutela do patrimonio, acordos e convenios internacionais, e normativa da Unión Europea.

CA5.2 - Identifícanse as fases dunha planificación interpretativa.

CA5.3 - Establecéronse os métodos máis adecuados para levar a cabo a interpretación.

CA5.4 - Caracterizáronse os sistemas de interpretación en función do tipo de recurso que se explique ou sobre o que se interveña.

CA5.5 - Realizouse a planificación interpretativa, segundo o nivel de actuación e en función das fases.

CA5.6 - Describíronse as formas de levar a cabo unha interpretación de recursos: itinerarios autoguiados, publicacións interpretativas, sinais e carteis, exhibicións, medios audiovisuais e centros de visitantes.

CA5.7 - Definíronse os métodos de avaliación e control na interpretación.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Nas avaliacións ordinarias, cada unidade didáctica terá unha cualificación de 1 ao 10. A cualificación compórase da seguinte maneira:

- Cuestionarios escritos (tipo test, preguntas curtas, casos prácticos, preguntas de desenvolvemento e todos aqueles aspectos recollidos nos criterios de avaliación do módulo) e certos traballos de investigación que pola súa importancia o requiran: 70%
- Traballos de investigación e desenvolvemento, individuais ou en grupo, así como presentacións cando corresponda, simulacións tipo role playing, gravacións de voz e vídeo: 30%

É importante sinalar que é requisito fundamental a entrega destes traballos para aprobar a avaliación. De non presentalos, en ningún caso será posible aprobar, nin sequera cos exames de recuperación de xunio, agás que se presenten antes destes últimos.

Ao longo de todo o módulo levarase a cabo un proceso de avaliación continua e integral do alumno/a que proporcionará información sobre a marcha da aprendizaxe; este seguimento farase de xeito individualizado valorando tamén as relacións interpersoais e o traballo en grupo, segundo os criterios de avaliación contidos nas distintas unidades didácticas.

No caso de ter varias probas será a media aritmética das notas obtidas a que nos dará a cualificación final. Se o alumno/a non acada o 5 terá que recuperar.

Se nalgunha das avaliacións a profesora decide non incorporar algúns dos criterios de cualificación para obter a nota, a puntuación recaerá integramente nas probas realizadas.

O alumnado debe demostrar que supera o coñecemento dos contidos mínimos para aprobar o módulo correspondente alcanzado para iso como mínimo a cualificación de 5. De non ter aprobadas todas as avaliacións os alumnos/as deberán recuperar aquelas que estean suspensas no periodo estipulado.

O alumnado que non superar a proba de recuperación de calquera das avaliacións en periodo ordinario deben examinarse de toda a materia, no seu caso nas probas extraordinarias ao efecto.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Cada unidade didáctica terá unha cualificación entre 0 e 10. A cualificación componse da seguinte maneira: Cuestionarios escritos e traballos de investigación e desenvolvemento de contidos orais ou escritos: un 70% Traballos de consolidación: 20% Observación do grao de participación, integración e nivel de madurez así como actitude positiva, asistencia e puntualidade e sobre todo progresión positiva no proceso de aprendizaxe: o 10% da nota da unidade didáctica

A ter en conta:

- 1) Os/as alumnos/as deben demostrar que superan o coñecemento dos contidos mínimos para aprobar o módulo correspondente, alcanzando para iso, como mínimo, a cualificación de 5, por baixo da cal, non poderán considerarse preparados no mesmo.
- 2) A cualificación inferior a 4 en calquera das probas que se realicen, non se considera suficiente para facer nota media coas que se realizaron ou resten por desenvolver na avaliación.
- 3) De non ter aprobadas todas as avaliacións, os alumnos deberán recuperar aquelas avaliacións que estean suspensas.
- 4) As probas, por regra xeral, serán de preguntas a desenvolver ou cuestións curtas de respostas concretas, sen prexuízo de que se fagan tipo test, cando a materia o requira, ou ben traballos ou proxectos a presentar de xeito oral e/ou escrito.

5) Faranse traballos complementarios, no seu caso, e cualificaranse segundo a súa calidade, tendo en conta a importancia e complexidade da materia, extensión, formulación e presentación dos mesmos, cuxa puntuación, así como a daqueles exercicios que se desenvolvan en clase, será acumulada á nota das probas que se realicen; é preciso observar que, é requisito imprescindible pre-sentar os anteditos traballos na data sinalada a tal fin para ter dereito a superar a avaliación. De non presentalos, en ningún caso será posible aprobar, nin sequera os exames de recuperación de xuño, ou os extraordinarios, excepto no caso de que se presenten antes destes últimos.

6) Debe mencionarse que, cabe a posibilidade de que determinados traballos, pola súa importancia, teñan a consideración de exames, sexan obxecto do mesmo tipo de puntuación e poidan subir ou baixar a nota do módulo.

7) Na cualificación final influirán: a asistencia a clase, aplicación ou rendemento académico, esforzo e interese e integración no módulo.

8) Os alumnos que non superen a proba de recuperación de calquera das avaliacións en período ordinario, deben examinarse de toda a materia, no seu caso, nas probas extraordinarias ao efecto.

Os criterios de recuperación seran:

- Para optar ó exame de recuperación, como requisito imprescindible e obligatorio, o alumno deberá ter entregado tódolos exercicios, supostos, traballos prácticos que a profesora establecera para cada unidade didáctica de cada unha das tres avaliacións.

- A profesora poderá realizar máis dunha proba escrita ou oral, simulacións ou cuestionarios para avaliar os coñecementos teórico prácticos de xeito individual ao alumnado

- En caso de superar ditas probas do exame de recuperación, a nota dos contidos será recuperado ou non recuperado, co-rrespondendo o recuperado a un 5

- Si o alumnado non superase dito exame estará suspenso, aplicandose o disposto no proxecto curricular sobre criterios de promoción do alumnado

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado deberá superar un exercicio personalizado teórico- práctico baseado nos contidos mínimos esixibles e dividindo nun mínimo de 5 supostos ou apartados para desenvolver os coñecementos, destrezas, habilidades e contidos traballados na aula e nas actividades complementarias e extraescolares realizadas durante o curso académico.

Será obligatorio para cada alumno posuir un caderno de clase onde se consignen as distintas actividades realizadas, unidades desenvolvidas, exercicios e probas realizados que deberán ter sempre a disposición da profesora que podera pedilos en calquera momento.

Tamén faremos uso dun instrumento imprescindible baseado nun cuestionario que de xeito anónimo respostará o alumnado de xeito individual ao remate de cada unidade didáctica, valorando o proceso ensinanza aprendizaxe é decir o proceso formativo, procesos, métodos e comportamento da profesora e do contido e aproveitamento de cada unidade didáctica.

O caderno da profesora de seguimento da programación estará ao día e será consensuado co resto de docentes que imparten no ciclo a través das reunións de ciclo .

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

O alumnado deberá superar un exercicio personalizado teórico- práctico baseado nos contidos mínimos esixibles e dividindo nun mínimo de 5 supostos ou apartados para desenvolver os coñecementos, destrezas, habilidades e contidos traballados na aula e nas actividades complementarias e extraescolares realizadas durante o curso académico.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O procedemento da avaliación inicial farase para cada Unidade de Traballo do módulo farase a traves de actividades de ensinanza-aprendizaxe:

- Actividades de introducción-motivación, que teñen a finalidade de introducir o alumnado no contido concreto
- Actividades de coñecemento previo, orientadas a coñecer o dominiocoñecemento, as ideas, opinións e intereses do alumnado sobre os contidos a desenvolver

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Educación e atención á diversidade: para persoas con necesidades educativas especiais, realizando un seguimento individualizado e adaptando materiais e espazos na medida do posible con medidas oportunas artelladas tamén en colaboración co resto das instalacións do centro

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Sen perxuízo dos temas transversais xerais, pretendo dar especial importancia aos seguintes:

- Educación para o consumo: sensibilizar ao alumnado no consumo responsable e nos efectos individuais e sociais do consumo creando unha conciencia crítica, así como nos dereitos do consumidor
- Educación para o medio natural: sensibilizar ao alumnado nas boas prácticas no contexto do turismo (aforro enerxético, reciclaxe do material fungible) sustentabilidade, dándolles a coñecer os problemas ambientais consecuencia do NON respecto pola natureza
- Educación multicultural: espertar o interese por coñecer e respetar outras culturas diferentes ás propias e por desenvolver actitudes de respecto, valoración e colaboración con outras ideoloxías, costumes, relixións
- Educación para a convivencia: potenciar o traballo en equipo para fomentar o compañerismo entre o alumnado do ciclo e doutros ciclos.
- Educación para a igualdade de xénero: a maior presenza de alumnado de xénero feminino no ciclo fai que este tipo de educación sexa moi importante no reparto non discriminatorio tanto das tarefas de aula, traballo
- Educación para a saúde: a seguridade e hixiene no traballo e no ámbito do turismo serán elementos a ter en conta tanto na aula coma fora dela nas actividades complementarias e extraescolares.
- Educación para as dificultades de accesibilidade: tendo en conta que o turismo accesible é un dos contidos a tratar no módulo
- Educación para a paz e a tolerancia: aproveitaremos o repaso histórico para incidir nas nefastas consecuencias que a humanidade viviu por mor da intolerancia e guerras entre civilizacións

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Asistencia a eventos de carácter cultural ou técnico, sempre relacionados directamente cos recursos turísticos-galegos ou do estado español: congresos, charlas, Xornadas, exposicións, feiras. Poderán ser de día completo ou de media xornada. O obxectivo é que o alumnado teña a oportunidade de coñecer de primeira man estes mecanismos de ampliación de coñecementos técnicos. O longo das tres avaliacións.

- Visitas in situ a recursos turísticos de diversa índole. Poderán ser de día completo ou de media xornada. O obxectivo é que coñezan diferentes e variados recursos turísticos galegos, ao longo das tres avaliacións.

Visitas guiadas a cascos históricos, museos, exposicións e/ou recursos de recoñecido valor histórico artístico (Patrimonio da Humanidade), (Ben de Interese Cultural) ou natural (Parques Naturais ou Nacionais, acompañados e guiados por profesionais e expertos coñecedores dese patrimonio. Poderán ser de día completo ou media xornada. O obxectivo non só coñecer eses recursos in situ, senon ampliar os datos relativos os seus valores, así coma asistir a visitas guiadas por profesionais da comunicación turística. O longo das tres avaliacións.

- Charlas, conferencias e clases especiais a cargo de profesionais do sector tanto público coma privado: Inspección de turismo, informadores turísticos, arqueólogos, historiadores. O obxectivo é aprofundar nos coñecementos técnicos dos máis importantes recursos e aspectos profesionais no sector do turismo e o patrimonio. O longo das tres avaliacións

- Unha viaxe de dous días cun itinerario orientado a coñecer in situ aqueles recursos turísticos de gran valor pero que pola distancia xeográfica requiren pernoctación. O obxectivo é poñer en práctica moitas das habilidades e coñecementos adquiridos durante o curso, xa que o alumnado

deseña, organiza e pon en marcha a actividade: itinerario, reservas, documentación, servizos, visitas; Na segunda ou terceira avaliación

- Visita a unha feira turística nacional e/ou internacional
- Visita a diferentes tipos de axencias de viaxes e touroperadores turísticos

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15025682	Fraga do Eume	Pontedeume	2021/2022

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT02	Axencias de viaxes e xestión de eventos	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0401	Formación e orientación laboral	2021/2022	3	107	107
MP0401_12	Prevenición de riscos laborais	2021/2022	3	45	45
MP0401_22	Equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego	2021/2022	3	62	62

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	ANA LUPIÁÑEZ LÓPEZ
Outro profesorado	

Estado: Supervisada

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O currículo establecido adécuase perfectamente ás características do ámbito produtivo da hostalería e o turismo, polo que non foi obxecto de concreción algunha. As unidades didácticas que fan referencia tanto ao ámbito da prevención de riscos como ao laboral e de procura de emprego, xa foron deseñadas tendo en conta que o alumnado vai dirixirse ao ámbito produtivo da hostalaría e o turismo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	A prevención de riscos laborais.	Relación entre traballo e saúde. Concepto básicos e dereitos e deberes de traballadores e empresarios en materia de prevención.	8	8
2	A avaliación de riscos profesionais.	Análise dos factores de risco e danos derivados do traballo. Avaliación dos riscos laborais.	16	14
3	O plan de prevención.	Organización da prevención na empresa. Organismos estatais e autonómicos en materia preventiva.	11	6
4	Medidas de prevención e protección.	Medidas de prevención e protección. Actuación ante emerxencias e primeiros auxilios.	10	12
5	O traballo en equipo.	O traballo en equipo, dinámicas de grupo, conflitos e técnicas de resolución dos mesmos.	4	3
6	A relación laboral e o contrato de traballo.	A relación laboral individual; dereitos e deberes derivados da mesma. Modalidades de contratación.	16	20
7	O tempo de traballo e a súa retribución.	Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc. A nómina.	12	12
8	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.	Causas e efectos da modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.	12	12
9	A representación dos traballadores e a negociación colectiva.	Órganos de representación dos traballadores na empresa e convenios colectivos.	3	2
10	Conflitos colectivos e procedementos de solución.	Análise dos conflitos colectivos e dos procedementos de solución.	3	2
11	A Seguridade Social.	A Seguridade Social e as súas prestacións.	8	7
12	A procura de emprego.	Itinerarios formativos e busca de emprego.	4	2

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A prevención de riscos laborais.	8

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recoñece os dereitos e as obrigas das persoas traballadoras e empresarias relacionados coa seguridade e a saúde laboral.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Relacionáronse as condicións laborais coa saúde da persoa traballadora.
CA1.2 Distinguíronse os principios da acción preventiva que garanten o dereito á seguridade e á saúde das persoas traballadoras.
CA1.3 Apreciouse a importancia da información e da formación como medio para a eliminación ou a redución dos riscos laborais.
CA1.4 Comprendéronse as actuacións axeitadas ante situacións de emerxencia e risco laboral grave e inminente.
CA1.5 Valoráronse as medidas de protección específicas de persoas traballadoras sensibles a determinados riscos, así como as de protección da maternidade e a lactación, e de menores.
CA1.6 Analizáronse os dereitos á vixilancia e protección da saúde no sector de axencias de viaxes.
CA1.7 Asumiuse a necesidade de cumprir as obrigas das persoas traballadoras en materia de prevención de riscos laborais.

4.1.e) Contidos

Contidos
Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	A avaliación de riscos profesionais.	16

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Avalía as situacións de risco derivadas da súa actividade profesional analizando as condicións de traballo e os factores de risco máis habituais do sector de axencias de viaxes.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Determináronse as condicións de traballo con significación para a prevención nos contornos de traballo relacionados co perfil profesional de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA2.2 Clasifícanse os factores de risco na actividade e os danos derivados deles.
CA2.3 Clasifícanse e describíronse os tipos de danos profesionais, con especial referencia a accidentes de traballo e doenzas profesionais, relacionados co perfil profesional de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA2.4 Identifícanse as situacións de risco máis habituais nos contornos de traballo das persoas coa titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA2.5 Levouse a cabo a avaliación de riscos nun contorno de traballo, real ou simulado, relacionado co sector de actividade do título.

4.2.e) Contidos

Contidos
Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
Riscos específicos no sector de axencias de viaxes en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector de axencias de viaxes.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	O plan de prevención.	11

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Participa na elaboración dun plan de prevención de riscos e identifica as responsabilidades de todos os axentes implicados.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valorouse a importancia dos hábitos preventivos en todos os ámbitos e en todas as actividades da empresa.
CA3.2 Clasifícaronse os xeitos de organización da prevención na empresa en función dos criterios establecidos na normativa sobre prevención de riscos laborais.
CA3.3 Determináronse os xeitos de representación das persoas traballadoras na empresa en materia de prevención de riscos.
CA3.4 Identifícaronse os organismos públicos relacionados coa prevención de riscos laborais.
CA3.5 Valorouse a importancia da existencia dun plan preventivo na empresa que inclúa a secuencia de actuacións para realizar en caso de emerxencia.
CA3.6 Estableceuse o ámbito dunha prevención integrada nas actividades da empresa, e determináronse as responsabilidades e as funcións de cadaquén.
CA3.7 Definiuse o contido do plan de prevención nun centro de traballo relacionado co sector profesional da titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA3.8 Proxectouse un plan de emerxencia e evacuación para nunha pequena ou mediana empresa do sector de actividade do título.

4.3.e) Contidos

Contidos
Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.
Planificación da prevención na empresa.
Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.
Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.
Participación na planificación e na posta en práctica dos plans de prevención.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Medidas de prevención e protección.	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Determináronse as medidas de prevención e protección no contorno laboral da titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Definíronse as técnicas e as medidas de prevención e de protección que se deben aplicar para evitar ou diminuír os factores de risco, ou para reducir as súas consecuencias no caso de materializarse.
CA4.2 Analizouse o significado e o alcance da sinalización de seguridade de diversos tipos.
CA4.3 Seleccionáronse os equipamentos de protección individual (EPI) axeitados ás situacións de risco atopadas.
CA4.4 Analizáronse os protocolos de actuación en caso de emerxencia.
CA4.5 Identificáronse as técnicas de clasificación de persoas feridas en caso de emerxencia, onde existan vítimas de diversa gravidade.
CA4.6 Identificáronse as técnicas básicas de primeiros auxilios que se deben aplicar no lugar do accidente ante danos de diversos tipos, así como a composición e o uso da caixa de urxencias.

4.4.e) Contidos

Contidos
Medidas de prevención e protección individual e colectiva.
Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.
Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.
Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	O traballo en equipo.	4

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Participa responsablemente en equipos de traballo eficientes que contribúan á consecución dos obxectivos da organización.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícanse os equipos de traballo en situacións de traballo relacionadas co perfil de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos e valoráronse as súas vantaxes sobre o traballo individual.
CA1.2 Determináronse as características do equipo de traballo eficaz fronte ás dos equipos ineficaces.
CA1.3 Adoptáronse responsablemente os papeis asignados para a eficiencia e a eficacia do equipo de traballo.
CA1.4 Empregáronse axeitadamente as técnicas de comunicación no equipo de traballo para recibir e transmitir instrucións e coordinar as tarefas.
CA1.5 Determináronse procedementos para a resolución dos conflitos identificados no seo do equipo de traballo.
CA1.6 Aceptáronse de forma responsable as decisións adoptadas no seo do equipo de traballo.
CA1.7 Analizáronse os obxectivos alcanzados polo equipo de traballo en relación cos obxectivos establecidos, e coa participación responsable e activa dos seus membros.

4.5.e) Contidos

Contidos
Diferenciación entre grupo e equipo de traballo.
Valoración das vantaxes e os inconvenientes do traballo de equipo para a eficacia da organización.
Equipos no sector de axencias de viaxes segundo as funcións que desempeñen.
Dinámicas de grupo.
Equipos de traballo eficaces e eficientes.
Participación no equipo de traballo: desempeño de papeis, comunicación e responsabilidade.
Conflito: características, tipos, causas e etapas.
Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	A relación laboral e o contrato de traballo.	16

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Identifícanse o ámbito de aplicación, as fontes e os principios de aplicación do dereito do traballo.
CA2.2 Distingúense os principais organismos que interveñen nas relacións laborais.
CA2.3 Identifícanse os elementos esenciais dun contrato de traballo.
CA2.4 Analízanse as principais modalidades de contratación e identifícanse as medidas de fomento da contratación para determinados colectivos.
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.12 Identifícanse as características definitorias dos novos contornos de organización do traballo.

4.6.e) Contidos

Contidos
Dereito do traballo.
Novos contornos de organización do traballo.
Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	O tempo de traballo e a súa retribución.	12

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.8 Analizouse o recibo de salarios e identificáronse os principais elementos que o integran.

4.7.e) Contidos

Contidos
Análise da relación laboral individual.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.	12

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.9 Identificáronse as causas e os efectos da modificación, a suspensión e a extinción da relación laboral.

4.8.e) Contidos

Contidos
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.
Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	A representación dos traballadores e a negociación colectiva.	3

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.6 Determináronse as condicións de traballo pactadas no convenio colectivo aplicable ou, en ausencia deste, as condicións habituais no sector profesional relacionado co título de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA2.7 Valoráronse as medidas establecidas pola lexislación para a conciliación da vida laboral e familiar, e para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
CA2.10 Identificáronse os órganos de representación das persoas traballadoras na empresa.

4.9.e) Contidos

Contidos
0Representación das persoas traballadoras na empresa.
Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
Sindicatos de traballadores e asociacións empresariais.

4.10.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
10	Conflitos colectivos e procedementos de solución.	3

4.10.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Identifica os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e recoñéceos en diferentes situacións de traballo.	NO

4.10.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.5 Valoráronse os dereitos e as obrigas que se recollen na normativa laboral.
CA2.11 Analizáronse os conflitos colectivos na empresa e os procedementos de solución.

4.10.e) Contidos

Contidos
Conflitos colectivos.
Dereitos e deberes derivados da relación laboral.

4.11.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
11	A Seguridade Social.	8

4.11.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a acción protectora do sistema da Seguridade Social ante as continxencias cubertas, e identifica as clases de prestacións.	SI

4.11.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Valórouse o papel da Seguridade Social como pilar esencial do estado social e para a mellora da calidade de vida da cidadanía.
CA3.2 Delimitouse o funcionamento e a estrutura do sistema da Seguridade Social.
CA3.3 Identificáronse, nun suposto sinxelo, as bases de cotización dunha persoa traballadora e as cotas correspondentes a ela e á empresa.
CA3.4 Determináronse as principais prestacións contributivas da Seguridade Social, os seus requisitos e a súa duración, e realizouse o cálculo da súa contía nalgúns supostos prácticos.
CA3.5 Determináronse as posibles situacións legais de desemprego en supostos prácticos sinxelos, e realizouse o cálculo da duración e da contía dunha prestación por desemprego de nivel contributivo básico.

4.11.e) Contidos

Contidos
A Seguridade Social como pilar do estado social.
Estrutura do sistema de Seguridade Social.
Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.
Protección por desemprego.
Prestacións contributivas da Seguridade Social.

4.12.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
12	A procura de emprego.	4

4.12.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Planifica o seu itinerario profesional seleccionando alternativas de formación e oportunidades de emprego ao longo da vida.	SI

4.12.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Valoráronse as propias aspiracións, motivacións, actitudes e capacidades que permitan a toma de decisións profesionais.
CA4.2 Tomouse conciencia da importancia da formación permanente como factor clave para a empregabilidade e a adaptación ás esixencias do proceso produtivo.
CA4.3 Valoráronse as oportunidades de formación e emprego noutros estados da Unión Europea.
CA4.4 Valorouse o principio de non-discriminación e de igualdade de oportunidades no acceso ao emprego e nas condicións de traballo.
CA4.5 Deseñáronse os itinerarios formativos profesionais relacionados co perfil profesional de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA4.6 Determináronse as competencias e as capacidades requiridas para a actividade profesional relacionada co perfil do título, e seleccionouse a formación precisa para as mellorar e permitir unha axeitada inserción laboral.
CA4.7 Identificáronse as principais fontes de emprego e de inserción laboral para as persoas coa titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
CA4.8 Empregáronse adecuadamente as técnicas e os instrumentos de procura de emprego.
CA4.9 Prevíronse as alternativas de autoemprego nos sectores profesionais relacionados co título.

4.12.e) Contidos

Contidos
Coñecemento dos propios intereses e das propias capacidades formativo-profesionais.
Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
Oportunidades de aprendizaxe e emprego en Europa.
Itinerarios formativos relacionados coa titulación de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
Definición e análise do sector profesional do título de técnico superior en axencias de viaxes e xestión de eventos.
Proceso de toma de decisións.
Proceso de procura de emprego no sector de actividade.
Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os contidos mínimos esixibles para a avaliación positiva do módulo serán, por bloques temáticos os seguintes:

Ud. Formativa 1: Prevención de riscos laborais.

Dereitos e obrigas en seguridade e saúde laboral

- * Relación entre traballo e saúde. Influencia das condicións de traballo sobre a saúde.
- * Conceptos básicos de seguridade e saúde laboral.
- * Análise dos dereitos e das obrigas das persoas traballadoras e empresarias en prevención de riscos laborais.
- * Actuación responsable no desenvolvemento do traballo para evitar as situacións de risco no seu contorno laboral.
- * Protección de persoas traballadoras especialmente sensibles a determinados riscos.

Avaliación de riscos profesionais

- * Análise de factores de risco ligados a condicións de seguridade, ambientais, ergonómicas e psicosociais.
- * Determinación dos danos á saúde da persoa traballadora que se poden derivar das condicións de traballo e dos factores de risco detectados.
- * Riscos específicos no sector da restauración en función das probables consecuencias, do tempo de exposición e dos factores de risco implicados.
- * Avaliación dos riscos atopados en situacións potenciais de traballo no sector da restauración.

Planificación da prevención de riscos na empresa

- * Xestión da prevención na empresa: funcións e responsabilidades.
- * Órganos de representación e participación das persoas traballadoras en prevención de riscos laborais.
- * Organismos estatais e autonómicos relacionados coa prevención de riscos.
- * Planificación da prevención na empresa.
- * Plans de emerxencia e de evacuación en contornos de traballo.

* Elaboración dun plan de emerxencia nunha empresa do sector.

Aplicación de medidas de prevención e protección na empresa.

* Medidas de prevención e protección individual e colectiva.

* Protocolo de actuación ante unha situación de emerxencia.

* Aplicación das técnicas de primeiros auxilios.

* Actuación responsable en situacións de emerxencias e primeiros auxilios.

Ud. Formativa 2: equipos de traballo, dereito do traballo e da seguridade social, e procura de emprego

Xestión do conflito e equipos de traballo

* Conflito: características, tipos, causas e etapas.

* Técnicas para a resolución ou a superación do conflito.

Contrato de traballo

* Dereito do traballo.

* Organismos públicos (administrativos e xudiciais) que interveñen nas relacións laborais.

* Análise da relación laboral individual.

* Dereitos e deberes derivados da relación laboral.

* Análise dun convenio colectivo aplicable ao ámbito profesional da titulación de técnico en servizos en restauración.

* Modalidades de contrato de traballo e medidas de fomento da contratación.

* Análise das principais condicións de traballo: clasificación e promoción profesional, tempo de traballo, retribución, etc.

* Modificación, suspensión e extinción do contrato de traballo.

* Representación das persoas traballadoras na empresa.

* Conflitos colectivos.

Seguridade social, emprego e desemprego

* A Seguridade Social como pilar do estado social.

* Determinación das principais obrigas das persoas empresarias e das traballadoras en materia de seguridade social.

* Protección por desemprego.

* Prestacións contributivas da Seguridade Social.

Procura activa de emprego

* Importancia da formación permanente para a traxectoria laboral e profesional das persoas coa titulación de técnico en servizos en restauración.

* Proceso de procura de emprego no sector de actividade.

* Técnicas e instrumentos de procura de emprego.

Criterios de cualificación

1º.-A cualificación exprésase de forma numérica arábica do 1 ó 10.

2º.-As avaliacións consistirán en probas individuais, escritas ou orais, de tipo teórico-práctico, presenciais ou telemáticas (atendendo aos condicionamentos marcados pola situación de pandemia).

A cualificación do alumnado levarase a cabo conforme ao seguinte sistema:

En cada avaliación trimestral, a cualificación total máxima será de 10 puntos, que se ponderarán seguindo os seguintes criterios:

COMPETENCIAS CONCEPTUAIS:

PROBA ESCRITA: 80% da nota, que se atribuirán aos seguintes instrumentos de avaliación de acordo co criterio da profesora:

* Exames escritos teórico-prácticos. Realizaránse a ser posible 2 exames escritos por trimestre e por bloque temático (excepcionalmente poderá realizarse un so exame si, no curso, se tivera que facer fronte a imprevistos que retrasasen o ritmo de explicación).

Para poder ser avaliado como positivo neste apartado, será necesario acadar unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10 nas distintas probas que conformen o material a avaliar por avaliación, antes de aplicar a ponderación.

COMPETENCIAS ACTITUDINAIS:

INTERESE POLO MÓDULO e COMPORTAMIENTO: 10%

MÁXIMO% 10%

Control de asistencia: está vinculado exclusivamente á aplicación informática XADE.

Comportamento: a súa valoración efectuarase a través da ficha individual de cada alumno, conforme a apreciación da profesora na aula. So se pode valorar este ítem en positivo, polo que non se pode restar por mal comportamento para o cálculo da nota da Avaliación.

COMPETENCIAS PROCEDIMENTAIS:

TRABALLO DIARIO: 10%

MÁXIMO% 10%

Trabalho diario, efectuarase unha ficha de control/seguimento da actividade programada facendo constar na ficha individual de cada alumno, as observacións oportunas.

PROCEDEMENTOS XERAIS

Ao lado do enunciado da pregunta farase constar o valor numérico da mesma.

Os exercicios de recuperación (no caso de facerse), puntuaranse cun máximo de 5 puntos (apto).

As probas cualificaranse sempre sobre valores numéricos totais de 10.

O redondeo da nota quedaría como segue: se a cifra decimal é igual ou superior a 5 redondéase á nota inmediatamente superior (exemplo: si a nota é 5.6, a nota redondeada será 6).

Se poderá puntuar con 0,5 puntos a maiores a participación en actividades extraescolares e complementarias, (agás aqueles alumnos que acaden a puntuación máxima ou teñan establecida a perda do dereito á avaliación continua).

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Recuperación durante o curso:

Durante o curso realizaranse probas de recuperación para aqueles alumnos/as que non conseguiron acadar os mínimos esixidos en cada unha das avaliacións. Co obxectivo de que non perdan o ritmo da materia e se desmotiven, realizaranse nas primeiras semanas de cada unha das avaliacións (exceptuando lóxicamente a primeira), as oportunas probas que respetarán o formato das realizadas en primeiro lugar e que permitan á profesora comprobar a evolución dos alumnos e o seu dominio dos contidos básicos xa tratados no trimestre inmediatamente anterior. No caso de ser superadas positivamente estas probas, a avaliación constará, a partir dese momento, como aprobada para o alumno que non terá que realizar máis exames que incidan sobre os mesmos contidos.

A recuperación durante o curso das avaliacións que queden pendentes para o alumnado tamén se poderá facer propoñendo pola profesora a realización de exercicios de reforzo de forma autónoma que redunden sobre o explicado e que incidan naqueles aspectos que non se superaron convintemente. Fixarase un prazo de entrega para estes exercicios, que oscilará entre unha semana e quince días (segundo a súa dificultade), e a profesora comunicará ao alumno/a as áreas que foron obxecto de recuperación e as que seguen pendentes. De non superarse éstas durante o curso, terán que ser recuperadas mediante a oportuna proba de recuperación da avaliación, a realizar ao rematar o curso.

- Recuperación de xuño:

No mes de xuño terán lugar unhas probas de recuperación para aqueles alumnos que suspenderon algunha avaliación (PLAN DE ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN). Para aprobar o módulo esíxese a superación de cada unha das avaliacións. Neste módulo as alumnas e os alumnos terán que volver sobre o xa explicado durante o curso para, con un maior interese pola súa parte, chegar a un mínimo esixible -contidos mínimos-. Nese tempo, o profesor estará á disposición das alumnas e alumnos para aquelas consultas puntuais que, a xuízo daquél, sexan de necesaria explicación para a comprensión da materia por parte do o dos afectados.

A tal fin, haberá unha serie de exames fixados pola profesora e con antelación suficiente indicaranse as datas, hora e lugar. Os exames consistirán na superación de probas orais ou escritas ou unha combinación de ambas que abarquen a totalidade dos contidos, especialmente dos contidos mínimos. Estas probas amosarán o dominio das capacidades e contidos procedimentais, conceptuais e actitudinais sinalados anteriormente.

Para superar cada proba esíxese que se resolvan correctamente a metade das preguntas ou problemas prantexados e sempre e cando non se cometan erros de conceptos e contidos mínimos, xa sexan de carácter procedimental, conceptual ou actitudinal.

En todo caso, non se examinará aos alumnos/as daqueles bloques temáticos que tiveran superados durante o curso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O sistema de avaliación para aqueles alumnos que perderon o dereito á avaliación continúa (PLAN EXTRAORDINARIO DE AVALIACIÓN), consistirá na superación de probas orais ou escritas ou unha combinación de ambas que abranguen a totalidade dos contidos, especialmente os

contidos mínimos. Estas probas demostrarán o dominio das capacidades e contidos procedimentaris, conceptuais e actitudinais. Tamén poderán adoptar a forma de preguntas de selección, preguntas tipo test, preguntas de produción (é dicir que deban ser elaboradas por eles mesmos, ben de forma escrito ben de forma oral) ou casos prácticos a resolver.

A tal fin, haberá unha serie examens fixados pola Xefatura de Estudos do instituto e con antelación suficiente indicaranse as datas, hora e lugar ao alumnado concernido.

Para superar cada proba esíxese que se resolvan correctamente a metade das preguntas ou problemas prantexados e sempre e cando non se cometan erros de conceptos de contidos mínimos, xa sexan de carácter procedimental, conceptual ou actitudinal.

Neste senso débese recordar que o número de faltas que implica a perda do dereito á avaliación continua é do 10% da duración do módulo.

(Resolución de 27 de xullo de 2009). Este alumnado, no caso de que teña superado, antes da perda do dereito á avaliación continua, algún ou algúns dos bloques temáticos, consideraránselles superados, a condición de que haxa unha asistencia a clase regular a partir da perda do referido dereito.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Unha vez rematada a elaboración da programación, firmada polo Xefe ou Xefa do Departamento de FOL e presentada ante a Xefatura de Estudos, este documento non pode converterse en algo rixido, inflexible e pechado, senón todo o contrario, ao longo de todo o curso o docente debe ter en conta as pautas establecidas na programación e en base a ela elaborar as súas programacións de aula. Cando remate o curso o propio docente deberá facer unha Memoria onde se recolla o grao de axuste entre o programado a principios de curso dun modo teórico na programación e o acaecido realmente ao longo do curso.

Os posibles indicadores a ter en conta para a AVALIAR A PROGRAMACIÓN serían os seguintes:

-Entrega en prazo: deberá comprobar se se cumpriron os prazos de entrega para a documentación fixados pola Dirección do centro.

-Obxectivos: prestarase especial atención en comprobar se se acadaron os obxectivos marcados.

-Contidos: comprobarase se se desenvolveron todos os contidos, especialmente os contidos mínimos e se houbo variacións en canto á secuenciación e temporalización.

-Metodoloxía: neste apartado valorarase se a metodoloxía empregada foi a máis axeitada para conseguir os obxectivos marcados e desenvolver os contidos programados ou se é preciso introducir medidas correctoras para o próximo curso.

-Recursos didácticos: Valoraremos se os recursos foron insuficientes ou excesivos, se se empregaron na súa totalidade e se se fixo o uso esperado deles. Consideraremos a posibilidade de introducir novidades para o próximo ano. Avaliaremos a idoneidade do libro de texto recomendado e do material proporcionado pola profesora dende a Aula Virtual.

-Criterios de Avaliación: comprobarase se foron tratados na súa totalidade e se deron resposta aos obxectivos e aos contidos establecidos.

-Actividades de recuperación: teranse en conta os resultados obtidos como consecuencia da posta en práctica das actividades de recuperación deseñadas. Valoraranse os resultados acadados polos alumnos que as realizaron e o grao de dificultade atopado na realización das mesmas.

-Actividades extraescolares: recollerase unha relación detallada das actividades extraescolares que se levaron a cabo, valorarase a súa funcionalidade con relación ao proceso de aprendizaxe, a conexión coa materia impartida, a idoneidade da data e da súa duración e a colaboración entre os Departamentos no seu desenvolvemento. Tamén será tida en conta a opinión do alumnado con relación a este particular (organización, custo, grao de aproveitamento, etc.)

-Temas transversais: apreciarase o grao de tratamento dos temas transversais propostos e a resposta e colaboración do alumnado neste punto o interese amosado e a súa actitude.

-Atención á diversidade: serán valoradas as medidas adoptadas con relación á atención á diversidade, en concreto, a súa adecuación ás necesidades detectadas, a súa capacidade para dar resposta á variedade do alumnado e á colaboración entre Departamentos, en especial co Departamento de Orientación do centro. Ao final do curso tamén se observarán os progresos realizados polos alumnos afectados e valorarase a posibilidade de orientar ao alumnado cara a aqueles estudos nos que poidan desenvolver dun xeito máis axeitado as súas capacidades.

-Fomento da lectura e das TICs: Se considerará a idoneidade das lecturas propostas, así como a posibilidade de introducir novos títulos de cara ao

ano que ven (neste caso indicaranse cales). En relación coas TICs, teremos que valorar, entre outras cousas, o uso que se fixo delas, o aproveitamento polo alumnado, a utilización que fixo o profesorado, cales foron os recursos máis empregados, cales foron as dificultades atopadas e as súas posibles causas e as propostas de melloras.

-Fomento da convivencia: Indicaranse os problemas atopados na convivencia se os houbo, as solucións adoptadas, as medidas correctoras empregadas e a súa capacidade resolutoria.

Respecto á AVALIACIÓN da PRÁCTICA DOCENTE:

O docente, ao remate de cada trimestre, pasará ao alumnado un test anónimo no que se recollerán distintas cuestións que o alumnado valorará de 1 a 5, sendo 1 o mínimo posible e 5 o máximo, tales como:

- Adecuación dos contidos do módulo
- Adecuación da metodoloxía empregada
- Adecuación da temporalización
- Valoración da propia práctica docente.

Deixando un apartado ou pregunta aberta onde os alumnos fagan os seus propios comentarios e suxestións co fin de mellorar a actividade do docente e a asimilación dos contidos mínimos por parte do alumnado.

Segundo os resultados obtidos neste test o docente irá facendo as adaptacións oportunas na súa programación o longo do curso académico.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Neste apartado se responde á necesidade de coñecer o punto de partida do alumnado, tanto no que se refire ao seu nivel de coñecementos previos como a outro tipo de situacións e necesidades. Esta avaliación inicial farase ao principio de cada unidade didáctica, mediante un remuíño de ideas onde se poña de manifesto o que os alumnos coñecen do tema e as súas características persoais, o que permite unha atención ás diferenzas e unha metodoloxía axeitada. Tamén incluiremos neste apartado a correspondente reunión do equipo docente de cada grupo de alumnos que, coordinada polo profesor-titor, se fará ao comezo das actividades do ciclo formativo. Esta reunión non dará lugar a unha calificación por alumno senón que é orientativa para o docente.

As alumnas e os alumnos serán sometidos a un proceso de AVALIACIÓN INICIAL. Preténdese con ela, conseguir dispoñer da maior cantidade posible de información de cada un dos alumnos, tanto no relativo ao ámbito persoal como ao académico e ao de competencia curricular, co fin de facilita-lo proceso de ensino-aprendizaxe de tódolos alumnos, para tratar de facer posible o principio de "APRENDIZAXE SIGNIFICATIVO" en cada caso. Poñerase especial atención ás medidas de reforzo educativo e cando sexa necesario adoptaranse medidas de adaptación curricular.

Para proceder a elaborar un Plan de Atención á Diversidade, existen diferentes etapas que, para este módulo serán as seguintes:

- 1.- Avaliación inicial, pola que se intentará detectar se hai algún problema de aprendizaxe concreto por parte da alumna ou o alumno e, en función desto, determinar o obxectivo a cubrir por él ou ela. Como instrumento pódense utilizar probas escritas, cuestionarios sinxelos, entrevistas e, si fose necesario, a axuda de especialistas.
- 2.- Proposta curricular, pola que se trata de poñer os medios para alcanzar os obxectivos propostos. Si se modifican os obxectivos e alonxamos á alumna ou ó alumno dos prantexamentos xerais, básicos e mínimos para todo o alumnado, esta adaptación será significativa. Será necesario utilizar unha metodoloxía activa que potencia a participación, propoñendo ao alumno/a as realidades concretas unidas ao seu entorno, propiciando o traballo en grupo e favorecendo a súa participación nos debates previstos.
- 3.- Avaliación sumativa, coa que se pretende saber si se alcanzaron os obxectivos propostos. Neste sentido:
 - Avaliaranse os contidos conceptuais, procedimentais e actitudinaris.
 - Avaliarase o traballo en equipo.

En definitiva, haberá que valorar o avance detectado e a consecución dos obxectivos sinalados para as alumnas e os alumnos con problemas concretos de aprendizaxe.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Para o bo funcionamento do curso e para que finalmente os alumnos acaden os obxectivos e as capacidades terminais reflictidas no módulo, é de vital importancia que o docente teña un coñecemento o máis exhaustivo posible das características e condicionantes persoais do alumnado co que vai ter que traballar ao longo do curso.

A docente tratará de informarse, a través da Xefatura de Estudos e do Departamento de Orientación, se algún dos alumnos que conforman o grupo ten algunha característica ou condicionante que lle poida dificultar acadar os mínimos esixidos para superar o módulo, sen que chegue a tratarse dun alumno con necesidades educativas especiais (xa visto noutro apartado) ou que, pola contra, haxa algún alumno con altas capacidades que poida asimilar moita máis información sobre a materia que os simples mínimos esixidos.

Unha vez iniciado o curso, o profesor comezará dende o primeiro día e dun modo directo e persoal a observar a realidade da aula, xa que a DETECCIÓN PRECOZ deste tipo de casos e situacións é vital para o éxito na consecución dos obxectivos programados.

Así haberá que ter moi en conta dúas situacións ben diferenciadas:

-Os alumnos aos que lles costa máis acadar os mínimos esixidos e que, de non realizar algún tipo de intervención, é probable que non os acaden.

Para este alumnado o profesor preparará ACTIVIDADES DE REFORZO similares ás do resto do alumnado e que lles permitan asimilar, dun modo máis sinxelo e efectivo, a materia e que irán entroncadas no caso que sexa necesario coas actividades de recuperación previstas na avaliación.

Coma:

* Darlles esquemas ou resumos moi básicos cos mínimos que se van esixir sobre a materia, para que lles resulte máis sinxelo asimilala.

* Darlles exercicios e actividades para realizar fora do horario lectivo que reforcen o que os demais xa aprenderon na aula.

* Poñelos a traballar, por parellas, con algún dos alumnos máis aventaxados, para que lles axude, pero procurando sempre que esta medida non produza o efecto contrario de desánimo no alumno ao que máis lle custa.

Aos alumnos aos que as capacidades terminais elementais a acadar no módulo lles resulten insuficientes, ben porque xa teñan coñecementos previos sobre a materia por algunha razón, ben porque as súas características persoais e intelectuais así os definan, o profesor prepararlles unha serie de ACTIVIDADES DE AMPLIACIÓN, que lles permitan avanzar un pouco máis na materia e ampliar o seu horizonte de coñecementos, evitando así que acaben por aburrirse na aula e desmotivados. Por exemplo:

Encargarlles a realización de traballos de Profundización e Investigación, relacionados con algún aspecto ou contido do módulo que lles interese.

Completar as unidades didácticas con información extraída de campos diversos.

Colaborar cos compañeiros que teñen máis dificultades, en parellas.

Propoñerlles a resolución de actividades máis complexas que as que se propoñen para o resto dos/as alumnos/as do ciclo.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Como complemento da programación do módulo de FOL e tendo en conta que este en sí mesmo xa constitúe unha materia transversal, ó longo do curso trataranse algúns dos seguintes temas, xa sexa a modo de debate, coloquio ou como tema obxecto de traballo por parte dos alumnos, traballo que realizarán a modo de actividade complementaria:

- O medio ambiente como patrimonio común.
- Respecto pola seguridade e a saúde tanto persoal como colectiva.
- A igualdade e a solidariedade.
- A ética profesional.
- A economía de mercado.
- A construción da Unión Europea.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Para o presente curso académico establécense unha serie de posibles actividades COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES a realizar, que a continuación pasamos a relatar.

De xurdir a necesidade ou oportunidade de realizar algún tipo de actividade a maiores, en función das demandas educativas do alumnado, o departamento de Formación e Orientación Laboral xustificará académicamente a súa necesidade e, salvo en casos en que non sexa posible realizala noutro momento, serán programadas para os dous primeiros trimestres do ano académico.

Dentro das ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS que se desenvolverán o longo do curso poderíamos citar:

- O emprego de metodoloxía de xogos: realización de test psicotécnicos para avaliar entre outras a idea, a capacidade de liderazgo, a capacidade emprendedora, etc.
- Simulacións: realizacións de Role-Playing: por exemplo dunha entrevista de traballo nun proceso de selección de persoal, ou simulando presentar o noso proxecto ante un posible inversor.
- Visualización de videos ou películas relacionados coa iniciativa emprendedora, o mundo dos negocios, e a selección de persoal: Pisando fuerte, El gran salto, Wal Street, El método, Up in the air, serie Recursos Inhumanos.
- Realización de debates sobre temas relacionados coa materia obxecto de estudio: por exemplo as distintas formas xurídicas e as súas ventaxas e inconvintes.

10. Outros apartados

10.1) Aula virtual

De xeito xeralizado, a profesora empregará, para o desenrolo do curso, a Aula Virtual na que irá compartindo información interesante co alumnado, tanto procedente de noticias como de medios xurídicos e que poderá utilizar tamén como medio para poñer e corregir exames.